Влада – Радам!

ГОЛОС УКРАЇНИ

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 233 (1233) ♦ Субота, 9 грудня 1995 року ♦ Ціна договірна

СИЛЬНИЙ ПАРЛАМЕНТ – ЗАПОРУКА ДЕМОКРАТІЇ

Звернення Голови Верховної Ради України О. О. Мороза до виборців

Дорогі співвітчизники!

Шановні громадяни України!

10 грудня будуть проведені довибори Верховної Ради України. Вона повинна поповнитись такими посланцями народу, які будуть гідно представляти інтереси своїх виборців, братимуть активну участь в законотворчому процесі.

Сильний парламент — це запорука того, що в державі існуватиме демократія і верховенство права, одержить розвиток економіка і соціальна сфера. Лише за таких умов можлива стабільність у суспільстві, якої прагнуть люди, стане злагодженою робота всіх гілок влади — законодавчої, виконавчої і судової.

Це залежить і від Вас, виборці: наскільки активними будете ви 10 грудня і який зробите вибір. Не можна вважати нормальним, що тривалий час окремі округи, — зокрема, в місті Києві, в Криму, містах Севастополі і Сумах, у Харківській області, — залишаються без депутатів, отже, нікому представляти інтереси громадян цих регіонів. Місту Києву, наприклад, конче необхідний Закон «Про статус столиці». Закон потрібен киянам, бо йдеться про їх потреби: землю, житло, комунальні служби, матеріальне забезпечення тощо. Хто ж буде відстоювати цей Закон?

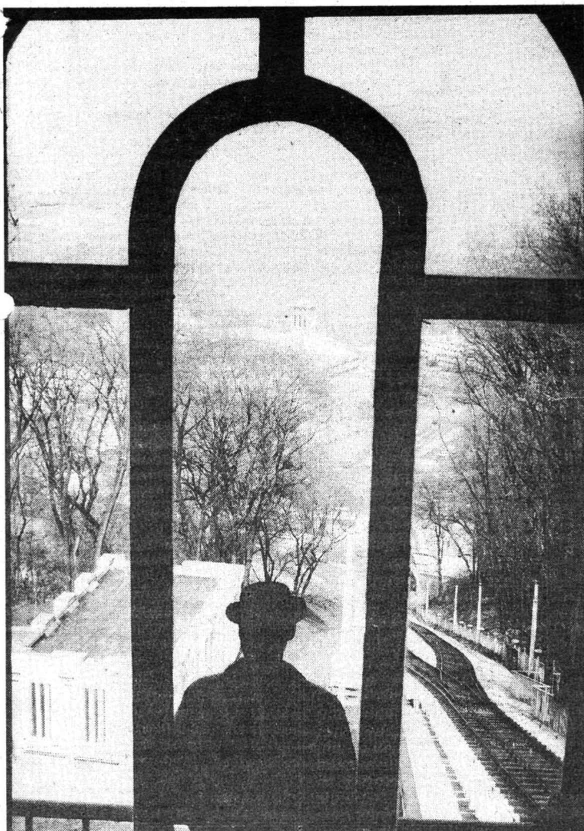
(Закінчення на 2-й стор.)

Широкі можливості

Закінчився візит Президента України Леоніда Кучми в Китайську Народну Республіку

Зарубіжні засоби масової інформації широко висвітлюють державний візит Президента України Леоніда Кучми в Китайську Народну Республіку. Кореспонденти агентства Ассошейтед Пресс виділяють відвідання Президентом України комітету сприяння розвиткові міжнародної торгівлі, де відбулася зустріч з китайськими та українськими підприємцями. Автор статті цитує висловлювання українського лідера. «Я сам раніше був підприємцем... Я запрошую вас до Києва і ви побачите, що це гостинне місто». Не залишилась не поміченою пресою і пропозиція Леоніда Кучми звертатись у разі виникнення проблем безпосередньо до нього.

У всіх інформаційних матеріалах, присвячених державному візиту Президента України в КНР, згадується про **широкі можливості** співробітництва між двома країнами в таких галузях, як металургія, суднобудування, авіація і космічні технології, — повідомляє Укрінформ.

Фунікулер на Фудзіяму

Цей знімок зроблено з верхньої станції київського фунікулера. З усіх транспортних засобів столиці фунікулер здається найбільш філософічним, а через те — найменш утилітарно-практичним. Ну, справді: сюди, на Гору, можна дістатися й багатьма іншими способами. А головне — кому й заради чого так ото необхідно сюди поспішати нині? Інша річ — тоді, коли тут стояв чудовий пивбар, або раніше, коли ще не злетів у небеса Михайлівський Золотоверхий собор. А тепер — що тут такого є? Одначе, завжди знаходиться хтось, і обирає саме цей шлях — хоч раз на рік, немов японський ритуальний підйом на священну Фудзіяму. Дивлячись на це, мимоволі замислюєшся про незбагненність ВИБОРУ — тобто, не тільки завтрашніх виборів, що самі собою дуже важливі, — а й того ВИБОРУ, який кожній людині доводиться робити щоденно. Власне, весь оцей газетний номер так чи інакше присвячений нашим спробам підійматися на ту Гору, де ще нічого нема, де для нас ще ніхто нічого не поставив — ні Храму, ні Ринку, ані Пивбару...

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША, «Голос України».

Зупинено 5-й енергоблок Запорізької АЕС

О 15.07 у четвер поза планом зупинено 5-й енергоблок Запорізької АЕС.

Як повідомили агентству «Інтерфакс-Україна» у відділі громадських зв'язків Держкоматому України, під час планового зниження потужності енергоблоку для ремонту регулятора рівня води у третьому парогенераторі реакторної установки сталося зниження рівня води у трьох інших, внаслідок чого спрацювала штатна система безпеки і захисту.

Порушень меж і умов безпеки експлуатації станції не відзначено.

Друзі! Ті, хто ще не встиг передплатити «Голос України» на наступний рік, мають шанс отримувати нашу газету, а заодно й взяти участь у розіграші лотереї «ГУ».

Увага! Шанс цей з'являється, якщо ви до 12 січня 1996 року (!) передплачуєте «ГУ» на 5 місяців 1996 р. Газету ви отримуватимете з 1 лютого, але візьмете участь у розіграші. Отже, останній день надсилання листівок для участі у розіграші — 12 січня. У ній вкажете: прізвище, ім'я, по батькові, домашню адресу, номер квитанції, номер поштового відділення, яке оформило передплату.

Розіграш лотереї — 30 січня 1996 року. Нагадуємо: передплатна ціна на 5 місяців — 750 тисяч крб. Передплатний індекс українського варіанта — 60955, російського — 60997.

ПЕРЕДПЛАТА-96

Читайте у суботньому випуску:

6 стор. *«Є РЕЧІ, ЯКИХ НАВІТЬ БАТЬКО НЕ РОЗУМІЄ» – суботнє інтерв'ю з міністром екобезпеки України Юрієм Костенком.*

9 стор. *Під рубрикою «Дзеркало» – зворушлива історія про те, що почати зовсім нове життя можна й після 75 років.*

10 стор. *«ЩО ВІДБУВАЄТЬСЯ У НАШІЙ ЕНЕРГЕТИЦІ» – аналітичний матеріал наших кореспондентів.*

12 стор. *«НАОДИНЦІ З ЧОРНИМ ДРАКОНОМ» – розмова з зіркою Голівуду, академіком східних єдиноборств Роном ван Кліффом.*

13 стор. *Наші часи позбавлені високих ідеалів. Лікарі-психіатри розповіли нашому кореспондентові: останнім часом поменшало людей, одержимих манією величі, крім того, серед них не зустрінеш ані Наполеона, ані Ейнштейна... Про це – у матеріалі «ПОЛОНЕНИКИ ЧУЖИХ ПРИСТРАСТЕЙ».*

У номер

Ліванські парламентарії поїхали з надією

Завершився візит до України делегації Національної Асамблеї Ліванської Республіки на чолі із заступником Голови НА паном Іліє Нажибом Ферзлі. «Після цього візиту наша думка про Україну докорінно змінилася, — сказав він журналістам. — Раніше ми думали, що Україна — це слаборозвинена, виснажена держава, в нас не було уявлення про справжній її потенціал. Але тут ми переконалися у ваших можливостях і тепер упевнені: коли Україна правильно їх використовуватиме, приділятиме значну увагу зовнішнім стосункам, незабаром ви зможете сказати, що ваша країна — велика держава».

Пан Ферзлі та заступник Голови Верховної Ради України Олег Дьомін підписали Меморандум про розвиток міжпарламентських українсько-ліванських відносин. Це, на думку обох сторін, посприяє розвитку економічних, торговельних, культурних зв'язків між країнами.

Ділова поїздка

До Таллінна відбула делегація Верховної Ради України на чолі з головою Комісії у закордонних справах і зв'язках з СНД Борисом Олійником.

Під час перебування делегації заплановано зустрічі із спікером Рійгікогу (Державних зборів) Естонської Республіки, Прем'єр-міністром, а також членами групи співробітництва з Україною парламенту Естонії, представниками українського земляцтва тощо.

Ядерна зброя під контролем

Від двох до трьох кілотонн становить вибухова сила ешелону, навантаженого ядерними боєприпасами, що їх Україна транспортує за межі своєї країни. Однак вони не мають жодної небезпеки, запевнили міністра оборони України Валерія Шмарова під час його перебування на Кіровоградщині керівники загону спеціального призначення, який займається забезпеченням безаварійного транспортування особливо небезпечного вантажу. Валерій Шмаров також узяв участь у тактико-спеціальному занятті з локалізації аварійної ситуації у разі виникнення аварійної ситуації з ядерною зброєю і дав позитивну оцінку діям воїнів, повідомляє Укрінформ.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди про створення міждержавного Євразійського об'єднання вугілля та металу

Верховна Рада України **постановляє:**

Угоду про створення міждержавного Євразійського об'єднання вугілля та металу, вироблену в рамках СНД і підписану від імені України 24 вересня 1993 року, ратифікувати з таким застереженням до статті 5 Угоди, а також Статуту міждержавного Євразійського об'єднання вугілля та металу:

Рішення органів управління Об'єднання є обов'язковими для господарюючих суб'єктів.

Голова Верховної Ради України
О.МОРОЗ.

м.Київ,
24 листопада 1995 року.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про впорядкування відзначення пам'ятних дат і ювілеїв

З метою впорядкування відзначення пам'ятних дат історичних подій, ювілеїв підприємств, установ і організацій державної форми власності та ювілеїв і вшанування пам'яті видатних людей **постановляю:**

1. Установити, що відзначення пам'ятних дат історичних подій, які мають загальнодержавне значення, ювілеїв великих підприємств, установ і організацій та ювілеїв і вшанування пам'яті видатних людей проводиться за погодженням з Кабінетом Міністрів України.

2. Пам'ятні дати історичних подій, ювілеї підприємств, установ і організацій вперше відзначаються в 50-ту річницю, ювілеї та вшанування пам'яті видатних людей — у день п'ятдесятиріччя з дня народження.

Наступні відзначення пам'ятних дат історичних подій, ювілеїв підприємств, установ і організацій проводяться не раніш як через 25 років, ювілеїв та вшанування пам'яті видатних людей — 10 років.

3. Підприємства, установи та організації, не зазначені у статті 1 цього Указу, можуть відзначати свої ювілеї за погодженням з центральними (місцевими) органами державної виконавчої влади, залежно від підпорядкованості.

Органи державної виконавчої влади під час вирішення питань, пов'язаних із відзначенням ювілеїв, повинні виходити з історичного значення цих подій у житті підприємств, установ і організацій та їх фінансово-економічного становища.

Президент України
Л.КУЧМА.

м.Київ, 2 грудня 1995 року.

Звернення Голови Верховної Ради України О.О. Мороза до виборців

(Початок на 1-й стор.).

Сьогодні Україна все помітніше заявляє про себе на міжнародній арені. Вона прийнята до Ради Європи, очевидним є її авторитет серед країн Співдружності Незалежних Держав.

Наша успішна співпраця з іншими державами значною мірою залежатиме від вдосконалення національного законодавства, його гармонізації з міжнародними нормами, які передбачають чіткий розподіл влади між її окремими гілками, ефективні механізми противаг і взаємного стримування, життєздатні органи місцевої влади.

Саме ці принципи мають знайти відображення у новій Конституції України. Прийняття такого Основного Закону матиме благотворний вплив на хід усіх процесів в Україні, на зупинення економічної кризи, забезпечення гарантій соціальної справедливості.

Від новообраних депутатів, дієздатності всього парламенту суттєво залежатиме, наскільки все це буде закріплено у новій Конституції України.

Важливо, щоб кожен зрозумів, що не можна сьогодні бути байдужим. При всіх нинішніх негараздах, невлаштованості ми, передусім, повинні дбати і про майбутні покоління, про тих, хто прийде після нас — дітей, онуків, правнуків.

Якою ми їм залишимо нашу землю, якою буде наша держава — це далеко не риторичні запитання. І кожен повинен це глибоко усвідомити, продумати, пропустити через своє серце.

Єдність мети, тісна взаємодія на основі чіткого розмежування функцій і відповідальності — ось ті умови, які забезпечать дієвість влади, її реальний вплив на економічні процеси, гарантуватимуть поступальний розвиток України.

Шановні виборці!

Я звертаюсь до вас, до вашої життєвої мудрості, громадянської свідомості з проханням прийти на виборчі дільниці і зробити свій вибір.

Звертаюсь до членів виборчих комісій — ви зобов'язані провести вибори чітко, дотримуючись Закону.

Впевнений, що виборці з усією серйозністю поставляться до завершення формування Верховної Ради України, чим підтвердять свою політичну зрілість, високу відповідальність за долю нашої держави.

Парламентська хроніка

ЗАМІСТЬ СЕСІЇ — РОБОТА В КОМІСІЯХ

Ранкове засідання 8 грудня

Хоч планувалося цього дня розглянути важливі законопроекти переважно економічного характеру, пленарного засідання Верховної Ради не відбулося. Причина — розгляд першого питання порядку денного про приєднання України до Міжпарламентської асамблеї країн СНД, проти чого категорично виступають окремі депутатські фракції.

Після цього розпочалося спільне засідання комісій Верховної Ради.

Відбулося спільне засідання **Комісії з питань економічної політики та управління народним господарством і Комісії з питань Чорнобильської катастрофи,** де обговорювали проект державного бюджету на 1996 р. Засідання, що його вів О. Таранов, відбувалося за участю відповідальних працівників Кабінету міністрів, Міністерства економіки, Міністерства фінансів. Інформацію про формування проекту бюджету зробив перший заступник міністра фінансів М. Сивульський. Зазначалося, що статті бюджету, який ще 30 серпня 1995 р. було внесено на розгляд Кабінету міністрів, визначалися у надзвичайно складних умовах: криза виробництва, взаємні неплатежі, інфляція, що значною мірою призвело до скорочення видатків на соціальний захист населення, здійснювати який пропонується переважно за рахунок конкретизації адресної допомоги окремим категоріям громадян.

Зверталася увага на основні джерела формування Державного бюджету, а саме: податок на добавлену вартість та податок з прибутку підприємств. З огляду на те, що в економічному просторі України діють понад 40 різних видів податків, наголошувалося на необхідності упорядкування в законодавчому плані системи податкової політики. Зазначалося, що з цією метою вже створено робочу групу, до якої, зокрема, увійшли О. Таранов та В. Суслов, котра має розробити «Основи податкової політики».

Серед інших пропозицій щодо вдосконалення оподаткування — обгрунтування доцільності започаткування патентного податку на підприємства недержавних форм власності. Промовці зажадали активізувати роботу зі створення Податкового кодексу України.

Проект бюджету на 1996 р. було піддано гострій критиці передусім у визначенні питомої ваги централізованого відрахування податків до державного бюджету на рівні 78 %. Викликала чимало питань частина видатків з бюджету на утримання Фонду незалежної преси, деяких громадських об'єднань, зокрема товариства «Просвіта», що мають функціонувати на громадських засадах.

Акцентували увагу на недоліках у плані контролю за додержанням та виконанням державного бюджету з боку КРУ Міністерства фінансів, відсутності інформації про надходження коштів від реалізації зброї та військової техніки, а також обгрунтування функцій Промінвестбанку в реалізації бюджетної політики. Висловлювали думки про доцільність вивчення проекту державного бюджету лише після схвалення Плану економічного та соціального розвитку на 1996 р.

На спільному засіданні комісій за результатами обговорення було прийнято рішення: проект державного бюджету на 1996 р. взяти до відома.

Комісія з питань державного будівництва, діяльності Рад і самоврядування розглянула порядок опрацювання проекту державного бюджету України на 1996 рік.

Ухвалила внести на розгляд Верховної Ради України у першому читанні проект Закону про вибори народних депутатів України, розробленого робочою групою комісії.

Схвалено пропозиції про внесення доповнень до закону України про статус депутатів місцевих Рад і до закону про вибори депутатів і голів сільських, селищних, районних, міських, районних у містах, обласних Рад у зв'язку з прийняттям Закону України «Про боротьбу з корупцією» і застосуванням Закону України «Про державну владу і місцеве самоврядування».

Члени комісії переважною більшістю голосів висловилися за підтвердження постанови Верховної Ради України щодо накладення вето на Указ Президента України від 25 серпня 1995 року щодо положення про обласні і районні державні адміністрації. Підтримано пропозицію про внесення на розгляд Верховної Ради України питання проведення Всеукраїнського референдуму з основних положень нової Конституції України.

Розглянуто також деякі інші питання, пов'язані з діяльністю місцевих Рад народних депутатів та органів державної влади.

Члени **Комісії з питань бюджету** розглянули показники місцевих бюджетів на 1996 рік Донецької, Житомирської, Івано-Франківської, Київської та інших областей.

Ухвалено запропонувати Міністерству фінансів переглянути нормативи відрахувань від загальних податків і зборів до місцевих бюджетів, зважаючи на їх диференціацію по областях.

На засіданні **Комісії з питань соціальної політики та праці** обговорено зміни і доповнення до статті 14 Закону України «Про пенсійне забезпечення», запропоновані народним депутатом С. Гмирею. Вирішено надіслати їх до Кабінету міністрів України для фінансового обгрунтування. Обговоривши проект постанови Верховної Ради «Про Національний фонд соціального захисту матерів і дітей», члени комісії його не підтримали.

Комісія з питань Регламенту, депутатської етики та забезпечення діяльності депутатів проаналізувала ситуацію, що склалася в парламенті 5 та 6 грудня, коли не відбулися пленарні засідання, оскільки деякі народні депутати, передусім представники фракцій Народного Руху України, «Реформи», «Державність», відмовилися від електронної реєстрації. Основний мотив такого бойкотування — незгода депутатів розглянути питання про приєднання України до Угоди про Міжпарламентську асамблею держав — учасниць СНД, яке більшістю голосів було внесено до порядку денного сесії.

Назва групи (фракції)	Кількість депутатів	Зареєструвалися	
		05.12.1995	06.12.1995
1. Фракція Народного Руху України	28	—	—
2. Фракція «Комуністи України за соціальну справедливість і народовладдя	89	83	82
3. Соціалістична фракція	27	26	26
4. Група «Центр»	30	16	13
5. Фракція Селянської партії України	28	25	25
6. Група «Аграрники за реформи»	25	18	15
7. Група «Реформи»	31	4	3
8. Група «Єдність»	33	24	26
9. Група «Державність»	29	2	1
10. Міжрегіональна депутатська група	31	26	24
11. Група «Незалежні»	27	15	21
12. Депутати, які не заявили себе у групах і фракціях	23	17	15

Прес-служба Верховної Ради України.

Актуальне інтерв'ю

ФАХІВЕЦЬ — ТО ВЖЕ ПАТРІОТ

НА ЗАПИТАННЯ нашого кореспондента відповідає заступник голови Львівської обласної держадміністрації, доктор технічних наук Любомир КРАЙНИК.

— Любомире Васильовичу, яка нині економічна ситуація в області?

— Створене нещодавно Західноукраїнське енергетичне товариство — один із об'єктів критики. Але іншого газу, окрім туркменського та російського, у нас немає. Іншого способу газозабезпечення промисловості, окрім як через комерційні структури (згідно з рішенням уряду!) також уже немає. Бо нелогічно і нерозумно борги підприємства переносити в борг України. Згадане акціонерне товариство буде одним з основних постачальників газу для наших підприємств.

Уявіть, що сталося б унаслідок відключення газу на «Сірці» через величезну заборгованість. Три кар'єри розташовані на вододілі між Дністром і Віслою. Новоярівська «Сірка» нині — це щоденно 300 тисяч кубів стоків, сто тисяч тонн питної води, яка щоденно, підкреслюю, потрапляє до басейну Вісли. Припинення газопостачання «Сірки» обернулось би катастрофою щодо водопостачання Варшави та ряду інших міст. Свого часу ми вже «прославилися» катастрофою на Дністрі через аварію на Стебницькому калійному комбінаті. Все це — наслідок соціалістичного господарювання. Нині на балансі двох сірчаних комбінатів області — два міста з населенням по 35 тисяч мешканців. Чи ж гуманно було б відключати газ і для них?

Так, ми не любимо буржуа. А Західноукраїнське енергетичне товариство значною мірою вибудоване на капіталі українського буржуа Олега Іщенка. Але ж бізнесмен ризикує значно більше, аніж ми, бо матиме справу з «лежачими» державними підприємствами, які вже покинуті Укргазпромом напризволяще. Я вважаю, що кожний добрий фахівець, то вже патріот.

—Ви — один із хрещених батьків українського автобуса. Чи привнесли ви науковий стиль у нову царину діяльності — управлінську?

— Науковий стиль є надто точним для тої управлінської ситуації, яку нині маємо. У нас не стільки криза економіки, як криза управління. Держава, проголосивши підтримку промисловості, організаційно провалила це завдання.

— Бачите вихід?

— Так. Це — планове адміністративне регулювання і встановлення порядку у фінансово-економічній сфері. Америка це вже проходила у період великої депресії 30-х років.

— Як же поєднати таку політику з приватизаційними процесами, роздержавленням підприємств?

— У нас чергова ілюзія — ніби приватизація розв'яже усі економічні проблеми. На прикладі піонерського проекту приватизації «Електрону» ми бачимо, що нам треба робити в приватизації, а що — ні. А «Концерн- Електрон» стоїть, завод кольорових телевізорів — також. У наукоємних галузях форма власності не відіграє вирішальної ролі для успіху і життєздатності підприємства. Ніде у світі колективні підприємства не набули поширення, оскільки колектив не зацікавлений у довгострокових інвестиціях і розвитках. Усі проголосують за розподіл дивідендів, а не за те, щоб вкласти їх у розвиток і одержати результат через п'ять років.

— Шість років тому демократи проголосили Львівщину П'ємонтом і тоді мали слушність. Чи залишається область П'ємонтом і нині?

— Ми вичерпали певний запас політичних ініціатив і не стали лідером у творенні ідеології промислової і фінансової політики, хоча маємо шанс. Приміром, у нашій області зосереджено 40 відсотків потенціалу України в радіоелектроніці. Але цей потенціал не працює, бо ніякої реальної конверсії, треба говорити відверто, не було. З тої ж причини не працюють і 85 тисяч робочих місць у ВПК. Як вдалий приклад конверсії я назвав би концерн «Львівприлад». Нині завдяки розумній позиції керівництва він випускає найрізноманітніші товари народного вжитку — від побутової електроніки, швейних машин — до доїльних апаратів.

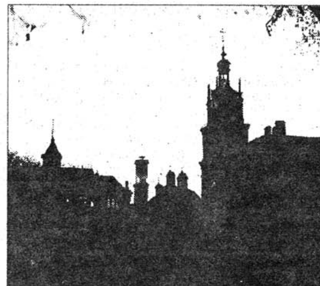
— Боюся, щоби від самокритичної оцінки ситуації у читачів не склалося враження про занепад регіону.

— На жаль, ми не усвідомлюємо себе промислово розвиненою країною, хоча маємо унікальні, конкурентоспроможні технології. Щодо нашого регіону, то львівські автобуси, крани, автовантажники, швейні вироби — це та продукція, яка гідно репрезентує «обличчя» економіки. Львівський автобусний завод, зокрема, працює на конкретні замовлення, опанував увесь типаж великих і середніх автобусів — міських, міжміських, приміських.

— Що ж день прийдешній нам готує?

— Підприємства, робота котрих одразу накидає кілька десятків процентів приросту або ж падіння загального обсягу промислової продукції, — ЛОРТА, «Кінескоп», Львівський завод телеграфної апаратури у рамках американсько-української програми конверсії опановуватимуть випуск персональних комп'ютерів, відеотехніки. На незавантажених виробничих площах сірчаних комбінатів створюється Західноукраїнський нафтомаслозавод і ще декілька виробництв. Нині Україна забезпечує себе мастильними матеріалами і оливами лише на 15—20 відсотків. І ми хочемо заповнити цю нішу. З однією із зарубіжних фірм розгорнемо виробництво для складання легкових машин. Вони будуть значно дешевшими, а тому скоротимо імпорт секонд- хенд. Будемо якомога повніше використовувати вигідність географічного положення. Матимемо європейську колію — залишилося прокласти тридцять чотири кілометри. Один з найбільших у Європі військовий аеродром — Стрийський — буде пристосовано для транспортних літаків. Є вже проект, є інвестори. Наступного року маємо відкрити три нові прикордонні переходи з відповідною інфраструктурою. Це лише окремі програми на найближче майбутнє...

— Дякую за розмову.

Львів.

Фото В. ДУБАСА.

Вітчизняний стиль

Ах, пане Андрію, як смакують нам ваші цукерки...

ДУМАЮ, що про цукерки кондитерської фірми «Світоч» колись напишуть пісню і вона стане такою ж популярною, як львівський шлягер «Ах, пане Жорж, як пахне ваша кава...». До речі, кава і гарячий шоколад у новому фірмовому магазині «Ласун» пахнуть справді чудово, а коштують значно дешевше, аніж в інших кав'ярнях. Коли хочу підняти собі настрій і тонус, п'ю каву саме тут.

Думаю, що цю пісню згодом співатимуть на Андрія — 13 грудня. Колеги вітатимуть директора «Світоча» Андрія Тавпаша саме з днем ангела, бо щиро вірять, що саме ангел-хранитель допомагає директорові і всьому колективові фірми тримати марку неповторних львівських цукерок, розвивати конкурентоздатне виробництво, яке не боїться експансії «снікерсів». Нещодавно тут запровадили нову високоефективну форму обслуговування покупців — відкрили у Львові центр дрібногуртової торгівлі.

Та добрий ангел-хранитель допомагає не лише фірмі, а й багатьом жителям області, які потребують підтримки. Лише за десять місяців цього року фірма витратила вісім мільярдів карбованців на доброчинну діяльність — допомогу дитбудинкам, лікарням та закладам культури, на видання книг і на Міжнародний дитячий фестиваль «У галицькому колі» тощо. Андрій Тавпаш репрезентуватиме Львівщину у новоствореній громадській організації — Лізі меценатів.

Галицькому роду нема переводу

Вони не кращі і не гірші від мешканців інших областей. Але кожний з них переконаний, що політична кухня України міститься саме у Львові. Отож політикою у нас переймаються і займаються всі — від малюків до пенсіонерів. Бешкетлива шестирічна дитина може заявити мамі: «Не ти головна, головний у нас — президент». А пенсіонерки воліють піти на віче чи мітинг, а не в чергу по субпродукти. Державотворчі ідеї галичани всотували з молоком матері ще тоді, коли про них ніхто вголос не говорив. А звідси — і визначальні риси ментальності галичанина: вкрай критичне ставлення до будь-якої влади у поєднанні з патріотизмом. З однаковою настирливістю галичани спочатку створюють героя, а потому скидають його з п'єдесталу, не марнуючи час на пошуки золотої середини.

Фото Володимира ДУБАСА.

Єдина мати — Феміда

Галицький районний суд міста Львова під головуванням Ярослава Мамчура почав розгляд цивільної справи за позовом сім'ї американських юристів. Вони відмовляються від усиновленого хлопчика, який народився у Львові 1 грудня 1993 року.

Немовля, від якого відмовилася мати, відправили за кордон второваною злочинною стежкою: перинатальний центр (його головний лікар нині під слідством) — Шереметьєво — США. Хлопчик так і не встиг стати громадянином США: нещодавно його привезли до Львова на медичну експертизу. Американці знали, що всиновлюють недоношену дитину, але розраховували на передову медицину, щомісяця витрачали на лікування, як сказано в позовній заяві, 7,5 тисячі доларів, але дарма. Хлопчик не розвивався ані фізично, ані психічно. Дворічна дитина важить лише вісім кілограмів.

Слідчим, які ведуть справу дітей, так і не вдалося зустрітися з названими батьками, котрі залишили дитя і хутенько повернулися додому. Їх бентежить політичний розголос цієї справи і те, що таємниця усиновлення перестала бути таємницею. За даними американської преси, в Україну надійшло десять таких позовів.

Сталося так, що справа дітей в очах громадськості набула львівського забарвлення, хоча такі ж факти викрито і в інших областях. Та саме Львів став розплутувати клубок — завдяки журналістам «Молодої Галичини», які першими провели журналістське розслідування за сигналом із Кам'янки-Бузької і, не виключено, дали поштов слідству.

Лицарів виховуємо змолоду

ПРОБЛЕМА кадрів особливо гостро постала нині перед міліцією. Над її розв'язанням працює УВС міста Дрогобича, очолюване депутатом Львівської обласної Ради народних депутатів Михайлом Вавриним. Щоб підготувати до вступу у міліцейські навчальні заклади достойних лицарів правопорядку, управління запросило на навчання 12 юнаків із сільської місцевості.

Нині вони проживають у Дрогобичі й поглиблено вивчають право у ліцеї при місцевому педінституті. А секрети ремесла пізнають, спілкуючись із працівниками міліції. Їх залучають до практичної роботи, до участі у слідчих діях. Три роки при управлінні міліції діє факультатив, де навчається 50 учнів випускних класів, які хочуть здобути вищу юридичну освіту. Лекції для них читають працівники міліції, суду, прокуратури. Цього року кожний п'ятий з числа тих, хто пройшов вишкіл, став студентом.

Сторінку підготувала власний кореспондент «Голосу України» у Львівській області Оксана ТЕЛЕНЧІ. Телефон корпункту у Львові 35-51-20; 34-02-27 (факс).

Хроніка. Факти. Події

● *Луганськ*

Повторилася гроза 41-го

Нещодавно шахта імені газети «Луганская правда» виробничого об'єднання «Антрацит» тимчасово припинила роботу. Ні, це не був страйк. Команду дала... «небесна канцелярія». Пішов сніг, і відразу вдарив грім. Одна блискавка влучила в блок живлення. Шахта залишилася без електроструму. А на шахті «Комсомольська» того самого об'єднання блискавка порушила роботу водокачки.

Досвідчені шахтарі немало здивувалися і навіть стривожилися: зимову грозу вони пам'ятають лише одного разу — на початку 1941 року.

● *Київ*

Куточок Австрії у столиці

У Києві в будинку Бібліотеки Національної академії наук діє «Австрійська бібліотека», устаткована Федеральним міністерством закордонних справ Австрії. У ній читач, який володіє німецькою, може знайти широкий вибір белетристики, численні спеціалізовані видання з різних галузей науки і техніки. Загалом Австрія відкрила в Україні чотири подібні бібліотеки, крім столиці, також у Львові, Чернівцях і Харкові.

● *Кіровоград*

Інститут не підірвали

Несподіваний вихідний отримали днями викладачі і студенти Кіровоградського педінституту. Причиною став дзвінок до відповідних органів із грізними повідомленнями: під вуз підкладено бомбу. Після термінового виселення викладачів і студентів провели ретельні пошуки вибухового пристрою, якого, на щастя, не виявилося.

● *Львів*

За день до виборів — стрілянина

Як повідомив центр громадських зв'язків УМВСУ в Львівській області, 7 грудня о 23.15 було поранено з вогнепальної зброї начальника регіонального відділення МВС з боротьби з організованою злочинністю, кандидата у народні депутати України по Левандівському виборчому округу № 262 Ігоря Пилипчука.

Невідомий стріляв у під'їзді будинку, де проживає Ігор Пилипчук, коли той повертався додому після прямого ефіру на Львівському телебаченні. Пилипчука з пораненням грудної клітки госпіталізовано.

Лист до редакції

Християнсько-демократична партія України з обуренням сприйняла публікацію в «Голосі України» під назвою «Фіаско» (автор А.Краслянський), спрямовану проти колишнього народного депутата України Віктора Бедя і нинішнього кандидата в народні депутати Володимира Бедя, що категорично заборонено напередодні самих виборів.

До речі, публікація спрямована на захист начальника УВС по Закарпатській області генерала Д.Дорчинця — до відома автора, звільненого з посади.

Вимагаємо опублікувати наше спростування і надати можливість виступити в газеті з належними аргументами.

Віталій ЖУРАВСЬКИЙ, голова ХДПУ;
Василь КОСТИЦЬКИЙ, парламентський секретар ХДПУ, народний депутат України;
Віктор ШИШКІН, народний депутат України.

7.XII.1995 р.

Візит тижня

Валентина ПИСАНСЬКА, «Голос України»

Усі хочуть до Європи. Навіть якщо вони в ній уже є

ВІДБУВСЯ триденний візит Голови Верховної Ради України Олександра Мороза до Республіки Польща як окремо запрошеного гостя на засідання керівників парламентів країн Центральної і Східної Європи.

Шукати людей, які нам симпатизують

Слова, винесені в підзаголовок, Олександр Мороз сказав після зустрічі з головою польської парламентської делегації до Ради Європи, професором паном Івінським, і пояснив, що мав на увазі: **свого часу, коли Україна готувалася вступити до цієї європейської інституції, Польща стала нашим чи не найпалкішим прихильником. Консультації, поради, а то й пряма допомога (у Страсбурзі РП має консульство, бо там мешкає майже 300-тисячна польська громада) були неоціненні.**

А загалом цього разу можна було ще раз переконатися в старій як світ істині: із сусідами треба жити в злагоді, бо буває, що в скруту не завжди до родича побіжиш, а от найближчого сусіду не обминеш.

Наші відносини з Польщею, і за свідченням Надзвичайного і Повноважного Посла в РП Петра Сардачука, і за об'єктивними статистичними даними — товарооборот між країнами стрімко зростає, і та приязнь, з якою приймали українського керівника парламенту, свідчать про їх безпроблемність (стукаю по дереву, щоб не зурочити!).

Безперечно, цьому передували конкретні кроки з налагодження співробітництва з обох сторін усіх відомств — зовнішньополітичного, економічного, візити парламентаріїв і урядовців, але не менш важливе значення мають і особисті контакти як найвищих посадових осіб, так і всіх інших учасників цього процесу.

Що очікує нас далі? Тільки зміцнення зв'язків, бо іншого шляху не дано країнам, які мають спільний і найдовший кордон. А для цього є головне: політична воля і щире прагнення сторін шукати точки обопільного інтересу.

Як опанувати грамоту Білої книги

Увійшовши до Ради Європи, Україна поки що залишається за рамками хоча й невеликої, але теж важливої міжнародної співдружності — Центрально-Європейської Ініціативи, що, на думку спостерігачів, є лише справою часу. До цього європейського інституту входять колишні соціалістичні країни, нині асоційовані члени Європейського Союзу. Керівники парламентів цих країн зібралися п'ятого грудня у Варшаві, щоб ще раз обговорити умови вступу до ЄС. Вперше в такому зібранні взяли участь країни Балтії — Латвія, Литва, Естонія. Олександра Мороза запросив головуючий на засіданні Маршал Сейму Юзеф Зих.

Польський Сейм до цієї події видав спеціальну Білу книгу, де вміщено всі вимоги, які мають виконати претенденти на прийняття до ЄС. Вимоги, слід сказати, дуже й дуже непрості: приведення законодавства у відповідність з європейським, врегулювання внутрішнього і зовнішнього ринків, правових проблем.

На засіданні виступив Олександр Мороз, де заявив, що Україна не так ставить питання про членство чи асоційоване членство в ЄС, як про участь у процесах політичної інтеграції, що сприятиме зміцненню стабільності, взаємовигідному партнерському співробітництву і безпеці на континенті та в усьому світі.

Можливо, ця заява й не була сенсацією в повному розумінні слова, але викликала однозначний інтерес безперечно. Адже на засіданні постала, на мій погляд, ситуація, коли обидві сторони говорять кожна про своє, але не чують одна одну: голови парламентів усі як один обговорювали процедуру вступу до ЄС, а голова Європарламенту пан Хенш щоразу без ентузіазму зауважував, що розширення ЄС — справа не близького майбутнього.

І, зрештою, він має рацію, бо в'їзд до ЄС на кур'єрському нині неможливий, цей шлях може тривати і десятки років.

Поясню: Європейський Союз — нове міждержавне утворення зі своїм Європарламентом, Комітетом міністрів, грошовою одиницею, ціновою політикою і, коли хочете, плановою економікою, де програмують навіть обсяги посівів тих чи інших культур, товаровиробництво. Увійти до такої спільноти — означає не лише запозичити стиль життя, а й стати одним із складових цього складного механізму. Можливо, що нині, з нашими економіками, які хоча й реформуються, але до порядку в них і нам, і постсоціалістичним країнам ще далеко?

Тому такий тверезий підхід до проблеми голови українського парламенту вочевидь змусив його європейських колег замислитися.

Проблема тижня

Сергій ВЛАД, журналіст

Акценти сера Річарда і пана Василя

МАБУТЬ-ТАКИ похвилювалися під час переговорів зі спеціальним радником Президента США сером Річардом Морзом віце-прем'єр-міністр Павло Лазаренко і глава адміністрації Президента Дмитро Табачник — йшлося ж про хід приватизаційних процесів.

А саме ця ланка реформ викликає чи не найбільше занепокоєння експертів Світового банку, які разом з фахівцями МВФ погоджували передумови одержання Україною кредиту «стенд бай». І не тільки: з прискоренням приватизаційних процесів сьогодні пов'язується надання фінансової підтримки з боку Світового банку таким доленосним галузям, як енергетика і сільське господарство. І бажано, щоб вона наступного року досягла 3—4 мільярдів американських доларів, а не одного, бо один у полі не воїн. Тому не рахуватись нині з акцентами реформ просто нерозумно. А цього разу акценти ставив сер Річард. І віце-прем'єр-міністр Павло Лазаренко визнавав їхню влучність: податкове законодавство нині не стимулює народження нових форм господарювання, зміні форм власності не сприяє законодавча база, попри заяви провідних міністерських чиновників тарифне і нетарифне регулювання експорту-імпорту у нинішньому вигляді гальмує розвиток зовнішньоекономічної діяльності держави. Але, схоже, то не було монологом, бо віце-прем'єр-міністр вже має на руках певні напрацювання спеціальної комісії з питань покращення податкового законодавства. Але чи задовольнили вони сера Річарда, покаже характер і конкретні розміри американської фінансової допомоги вже найближчим часом.

Цікаво, що схожі акценти поставив цього тижня і віце-прем'єр-міністр Василь Дурдинець, який очолює комісію з питань повернення в Україну валютних цінностей. Увазі громадськості було представлено цілу низку цифр. Але 7,3 трильйона карбованців у вигляді штрафів, які застосовувались до суб'єктів господарювання за несвоєчасне повернення в Україну валютних цінностей, сильного враження не справили з огляду на те, що свого часу готівкові долари з держави вивозили літаками. Хіба що згадалося, що з кінця 1993 року за відкриття валютних рахунків без дозволу НБУ передбачена кримінальна відповідальність, а для того, щоб вивозити готівку за межі України, вже літаків не треба — досить подбати про дорожні чеки або пластикові картки, або «круте» відрядження.

Отже, акценти поставили. Варто їх змістити.

Адже сер Річард і пан Василь мають рацію, коли наполягають на гармонізації податкової системи.

У фракціях і групах Верховної Ради України

Світлана ПИСАРЕНКО, «Голос України»

МДГ має право, і Карпов — теж

МІЖРЕГІОНАЛЬНА депутатська група, після того, як з неї вийшов депутат Олександр Карпов, задалася питанням про те, що необхідно мати свого представника в Конституційній комісії. Адже саме за таким принципом — представників від груп і фракцій — вона формувалася свого часу. Отже, від імені МДГ й було внесено пропозицію щодо заміни в Конституційній комісії депутата Карпова. Це питання стало предметом розгляду на сесії. Однак, входячи тепер до складу позафракційних депутатів, Олександр Миколайович знайшов підтримку серед колег — зокрема, на захист Карпова виступив на сесії Владислав Носов. Проти заміни Карпова виступили група «Реформи» і фракція Народного Руху України. Адже кандидат історичних наук О.Карпов бере активну участь у роботі Конституційної комісії, очолюває секцію «Громадянське суспільство». А ця секція, нагадаю, була ініціатором розробки і включення в проект Конституції розділу про захист Основного Закону, рішення про це ухвалила Конституційна комісія.

Виступив на сесії і Олександр Миколайович, відзначаючи, що ні в Регламенті, ні в положенні про Конституційну комісію нема процедури, яка б описувала розв'язання проблеми. А керівник МДГ Геннадій Самофалов представив у Президію подання, на базі якого й подано на розгляд сесії відповідний проект постанови.

Вже в ході пленарного засідання Голова Верховної Ради Олександр Мороз зазначив, що в Регламенті є пояснення: вихід з фракції того чи іншого депутата не є підставою для перегляду його членства в комісії, в даному разі Конституційній.

Так, членство в Конституційній комісії — відповідальна і, прямо скажемо, почесна справа. Однак ставлення окремих її членів до роботи в цьому органі, м'яко кажучи, неактивне. Адже на останньому засіданні були присутніми лише 29 чоловік з 40. Хоча кворум був, та не лише в ньому справа. В комісії, як не банально це звучить, треба працювати, не кажучи вже про відвідання її засідань. Адже вирішується майбутнє нашої держави. Мабуть, сама Конституційна комісія, принаймні, її секретаріат, мав би вже порушити питання про заміну тих членів, котрі ігнорують цю роботу. Ось і знайшлося б, мабуть, місце і для представника МДГ. А крім того, слід і справді врахувати, що позафракційні депутати не мали свого посланця в Конституційній комісії, бо такими вони себе оголосили, коли її склад вже було сформовано.

Коментар оглядача — Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, «Голос України»

Везли невільників на погибель

Хто тепер відповість і заплатить за їхнє страждання?

І ДОСІ не йде мені з пам'яті посивілий чоловік, який стоїть на високому березі розлогої Печори і вдивляється туди, за суцільні болота й тайгу, ніби хоче побачити чи, радше, відчути знак із рідної, прикарпатської сторони. І своїм вицвілим сумним поглядом ніби запитує: за віщо?

То пенсіонер з далекого приполярного глухого села Усть-Уса Михайло Матейчук. Півстоліття тому, морозної грудневої днини 1945 року, їхню родину — матір і шестеро дітей, одне від одного менше, із сотнями інших нещасних родин Станіславської (тепер — Івано-Франківської) області запакували в товарняк і відправили на Північ. Туди, де нечистий добра не просить. «Як ми вижили, не повмирали від голоду й холоду — одному Всевишньому відомо», — почув від Михайла Семеновича. А скільки згинуло-відійшло, не доїхавши навіть до спецпоселень. Від тріскучих морозів, від заразних хвороб, від знущань конвоїрів і страшної депресії... Про це, зокрема, знаходили відомості навіть у тодішніх документах самих каральних органів. Так, 29 травня 1945 року нарком внутрішніх справ УРСР Рясной, звертаючись до начальників управлінь НКВС західних областей, вказував на «певні недоліки» у процесі цих репресивних заходів. «Під час відправлення спецпереселенців — родин оунівців, — йдеться в цьому документі, — вами не проводиться попередня санобробка тих, хто переселяється. Для супроводу ешелонів не виділяється медперсонал, ешелони не забезпечуються в достатній кількості медикаментами, внаслідок чого серед спецпоселенців зареєстровано кілька спалахів епідемії висипного тифу. Так, наприклад, в ешелоні № 47347 захворіло на висипний тиф 31 чол., в ешелоні № 47344 — 50 чол., в ешелонах №№ 47473 та 47474 встановлено 79 випадків захворювань на висипний тиф та запідозрених на тиф — 85 чол.».

Сотні тисяч людей із західних областей, нерідко і безневинних, потрапили до «білих медведів».

Шаленіли-знущалися [illegible] над мирним населенням, як тільки могли. А найбільше депортували людей восени 1947 року. Згідно з «планом заходів», розроблених каральними органами в Москві, передбачали тоді виселити із західних областей 25 тисяч родин — приблизно 75 тисяч населення. Та берїївському відомству цього видалося замало, і невдовзі «планову цифру» збільшили до ста тисяч чоловік. За поданням органів МДБ 15 жовтня ЦК КП(б)У та Рада міністрів прийняли таємну постанову «Про порядок використання земель і майна, залишених після виселення родин націоналістів та бандитів».

І потягнулися з невільниками ешелони на Схід. Масове виселення так званих посібників бандитів тривало до початку 50-х років, доки тривала національно-визвольна боротьба. Треба сказати, що в Москві визрівала ідея розкидати по сибірах усе західноукраїнське населення, як це зробили, приміром, з кримськотатарським і чеченським народами. Але, кажуть, у більшовиків забракло вагонів для виконання цієї страхітливої акції.

Цими днями вціліі жертви комуністичного геноциду над українським народом пройшли маршем протесту вулицями Івано-Франківська — таким чином вони відзначили трагічну дату в нашій історії: 50-річчя з початку масової депортації жителів Галичини. Тільки у цій області, де після таких каральних акцій стали пусткою 36 сіл, сьогодні проживає 200 тисяч змордованих, з надломленим здоров'ям людей, які пройшли через радянські концтабори і спецзаслання.

Вони, колишні невільники і спецпоселенці, вимагають влаштувати суд над більшовизмом за злочини, вчинені проти людства, на державному рівні порушити питання перед урядом Росії про виплату компенсації репресованим. Адже здоров'ям, кров'ю і життями сотень тисяч, мільйонами наших співвітчизників обживалась у ведмежих кутках, на вічній мерзлоті Росія, міцніла новими заводами, шахтами, рудниками, залізницями... Бо надто вже часто нагадують наші сусіди про своє правонаступництво щодо колишньої велетенської імперії, коли йдеться про золотий запас, військове добро, власність за кордоном... І скромно мовчить, коли треба повертати борги. Бодай моральні. Ніби це їх і не стосується.

Адольф Вервольфович

Щойно Едуард Митницький поставив у столичному Театрі на Лівому березі фарс Д. Таборі «Майн кампф». Адольфа Гітлера там грає Володимир Горянський — чудовий ексцентричний актор, гострий, рухливий, здатний творити дивоіліаду на рівному місці. Його жлобуватий Адольф одночасно нагадує і Йосипа Віссаріоновича, і Володимира Вольфовича (**на знімку** Горянський — на першому плані).

Фото Олександра ДРУГАНОВА.

Презентація тижня

Юліана ШЕВЧУК, «Голос України»

Лейпціг чекає на українські книги

З КИЇВСЬКОЇ презентації Лейпцізького книжкового ярмарку, що відбудеться 28 — 31 березня наступного року.

З об'єднанням Німеччини традиційний Лейпцізький книжковий ярмарок набув ширшого розмаху і нових форм. На відміну від аналогічних форумів, які проводить фактично кожна європейська країна, він особливо орієнтується на Східну і Центральну Європи. Цього року 20 українських книговидавців уже представляли нашу країну.

Що корисного можна очікувати від участі у ярмарку? За словами нового директора Олівера Цілле, — це шанс для українських видавців, книготорговців, бібліотекарів не лише познайомитися зі своїми західними колегами-конкурентами (очікується участь близько 300 видавництв) чи безпосередньо продати книги різного змісту, а й можливість налагодити контакти, отримати ліцензії на книги, знайти партнерів у видавничій сфері. Тематика експозицій найрізноманітніша — це і наукова, освітня, дитяча література, і белетристика, і альбомні видання. Окремо будуть представлені й роботи художників-ілюстраторів. Пан Олівер також повідомив, що дирекція оплачуватиме кожному українському учасникові стендову площу. Сьогодні уже зголосилися представити свій доробок київські видавництва «Дніпро», «Мистецтво».

А чи зможе українська книга гідно конкурувати на європейському рівні — березень покаже.

Наміри тижня — Людмила ГРАЧ, «Голос України»

Морській державі — велике плавання

Україна — морська держава. Та, певно, не всі знають, скільки зобов'язань це тягне за собою. Чого варті, скажімо, аварії! Звісно, для безпеки мореплавства у водах України існує розгалужена структура, яка складається з підрозділів та відповідних систем засобів навігаційного обладнання (берегових та плавучих). Води України обслуговує понад тисячу одиниць навігаційних засобів. Але з розпадом СРСР головне управління та усі підрозділи гідрографічної служби залишилися у складі Міноборони Росії. В Україні це призвело до втрати державного управління та контролю за станом навігаційно-гідрографічного забезпечення безпеки мореплавства, збільшення аварійності морського транспорту, великих економічних збитків тощо.

Нині, крім виконання спеціальної програми гідрологічних досліджень Азово-Чорноморського басейну, відповідальність за навігаційну гідрографію покладено на Національне агентство морських досліджень та технології (НАМДіТ) при Кабінеті міністрів України. До сфери його управління вже передано гідрографічними службами ВМС України два гідрорайони Миколаєва та Одеси. А після передачі Збройними Силами Російської Федерації Керченського гідрорайону буде створено єдину систему навігаційно-гідрографічного забезпечення мореплавства.

А поки що Україна звернулася із заявою про вступ до Міжнародної гідрографічної організації. На запрошення генерального директора НАМДіТ Олександра Щипцова Київ відвідав директор Міжнародного гідрографічного бюро контр-адмірал Джузеппе Ангрізано, щоб обговорити питання вступу і напрямки співробітництва у галузі гідрографії. Координація дій усіх гідрографічних товариств та організацій, визначення методів навігації та мореплавства — це лише основні напрямки діяльності цієї міжнародної інституції, заснованої 1921 року (штаб-квартира у Королівстві Монако).

Згідно з правилами, кожна держава з прибережною смугою має розвивати або створювати гідрографічну службу. Як зазначив Джузеппе Ангрізано, Міжнародна гідрографічна організація схвально ставиться до цього наміру України. Членство у цій міжнародній організації сприятиме розвиткові національної гідрографічної науки, відкриє перспективи співробітництва у міжнародних дослідницьких проектах.

Рівень ставок по депозитних вкладах в АТ «Градобанк» станом на 9.12.1995 року

У національній валюті (для юридичних осіб, min вклад 1,0 млрд. крб.)				
Строк, днів		7-30	60	90
Річна ставка, %	від 1 млрд.	65	80	85
	понад 10 млрд.	70	85	90

У ВКВ (для юридичних і приватних осіб, min вклад $ 1000, DEM 1500)						
Строк, місяців	1	2	3	6	9	12
Річна ставка, %	8	8,5	9	9,5	11	12,5

Відсотки у національній валюті та у ВКВ нараховуються і виплачуються щомісячно філіями «Градобанку» по всій території України за місцем укладання угоди.

Телефони для довідок: (044) 216-59-50; 212-13-60; 267-10-38; 244-70-53.

Ви хочете реалізувати ваші товари та послуги на місцевому, регіональному чи національному ринках?

Реклама на українському радіо допоможе вам зробити це швидко й результативно.

УКРАЇНСЬКЕ РАДІО — ЦЕ:

√ 100 годин мовлення на добу;
√ 100 відсотків охоплення території держави;
√ 100-процентна ефективність реклами.

Чекаємо на вас за адресою: Київ, Хрещатик, 26. Національна радіокомпанія України.

Телефони: (044) 229-44-13, 229-34-29.

Факс: (044) 229-17-24.

Є речі, яких навіть батько не розуміє

ЮРІЙ Іванович Костенко, міністр екобезпеки України, як і раніше, щороку, хоч ненадовго, буває в горах. Цього літа він підіймався на Монблан, причім (це на нього схоже!) підіймався на одній, та й то позиченій «кішці». Він, як і раніше, працює по суботах. Рік тому, у такому ж суботньому інтерв'ю, я порівняв його міністерство з міністерством культури — в тім сенсі, що перед ними обома проблеми практично бездонні. З тих пір мінкультури навіть назву свою змінило — а що у Костенка?

— У нас теж змінилася назва, ми тепер — Міністерство охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки. Колишній Держатомнагляд фактично повністю перейшов у штат нашого міністерства. Це дозволило Україні створити організаційну структуру ядерного регулювання, як у більшості західних країн. Тобто тут Україна досягла світового рівня.

— На папері?

— На папері була програма, рік тому. А тепер є реальне міністерство з реальними повноваженнями контролю.

— Але ж не ви одні контролюєте. Хто в домі хазяїн?

— Щодо ядерної безпеки — ми. Закон дає нам право зупинити будь-який блок АЕС, якщо він не відповідає певним вимогам. Вже майже рік я особисто веду переговори з Великою сімкою щодо закриття ЧАЕС — про що наше міністерство заявило ще тоді, коли не мало згаданих повноважень.

— Вас ще не пікетують?

— Маю критику звідусіль. Але є чітка позиція, обумовлена знанням реального стану речей. Міністерство має організаційно незалежний статус, тобто, хто б там що не казав, а ми свою позицію відстоюємо, і в уряді на неї зважають.

— Гаразд, а якщо хтось захоче обійти вас і заробити на імпорті якогось неядерного сміття?

— Ми буквально захлинаємось у смітті, навіть не імпортному, всюди суцільні несанкціоновані смітники. Це світова проблема, друга за важливістю після ядерної. На Заході дуже дороге поховання відходів, тому дехто транспортує їх туди, де платити не треба. На Україну теж завозять, навіть легально, бо що таке прострочені «гуманітарні» ліки, як не хімвідходи? Але після прийняття Верховною Радою (з нашої ініціативи) постанови про заборону ввезення відходів ситуацію можна контролювати. А годовне, що нам допомогло вирішити проблему — це внесення до кримінального кодексу відповідальності за нелегальне ввезення відходів. З'явилась ця стаття — і за півтора року прецедентів не було. Але є інше. Є, скажімо, ізраїльський бізнесмен, який пропонує безкоштовно побудувати в Україні сміттєспалювальні підприємства, що вироблятимуть тепло й енергію, але за це Україна мусить там спалювати 50 відсотків імпортного сміття! І от що цікаво: ми відповідали на цей запит вже разів п'ять, але бізнесмен щоразу знаходить нові лазійки, йде до депутатів, віце-прем'єрів, ті просять «розглянути», бо справа, мов, перспективна! Так, перспективна, але що потім?

— Чи є спосіб відбитися від цього раз і назавжди?

— Є така міжнародна Базельська конвенція, що зобов'язує країни-учасниці ефективно контролювати переміщення відходів. Ми ще не приєдналися до неї, бо там треба брати на себе певні зобов'язання.

— А взагалі на чому базується стратегія екобезпеки?

— Її можна розділити на кілька напрямків. Перше — законодавство, без нього не можна ефективно щось вирішувати. Дещо маємо — Закон про використання ядерної енергії, про екологічну експертизу і т.д. Але одночасно приймається ряд інших законів: водний і земельний кодекс, закон про лісове господарство та інші — і в ці закони вносяться екологічні суперечності. Що маю на увазі? Згідно з базовим законом про охорону природи, повноваження управління і контролю покладені на наше міністерство. Але зараз спостерігається от що: маючи лобі у ВР, галузеві міністерства узаконюють своє право на контроль власної діяльності. Що виходить? Я вже 20 літ зустрічаю Новий рік у Карпатах і бачу, що на Львівщині за останні три роки ліси облисіли, це очевидно. Але за документами Мінлісгоспу — все нормально!

— Ви там щороку буваєте, і вони вас не соромляться?

— А чого їм соромитись, це реальні прибутки, на цьому гріє руки тьма людей, зрештою, з чого дачі будувати?!

— Так хто ж хазяїн в домі?

— А я от і хочу відповісти — хазяїна в домі немає. Не тільки ми, а й уряд сьогодні не хазяїн екологічної ситуації — оті суперечності в законах не дозволяють. А далі ще цікавіше: згідно з повноваженнями міністерств і відомств кожне з них — удільне князівство, що само собі контролює. За таких умов говорити про єдину ефективну природоохоронну політику не доводиться.

— Тим часом наша екологічна політика має у світі авторитет...

— ... бо у нас є готова Національна програма охорони навколишнього природного середовища, складена абсолютно відмінно від традиційних наших програм, які ніколи не виконувалися й не будуть виконуватись, тим більше тепер, коли грошей нема. Наша ж програма так сконструйована, що її механізми починають діяти навіть за умов кризи — шляхом введення плати за природні ресурси ми будемо поступово примушувати підприємства впроваджувати нові енерго- і ресурсозберігаючі технології. Крім того, програмою передбачено стимули для припливу зарубіжного капіталу на вирішення екологічних проблем. Це довго, але реально. Однак вже рік програма лежить у Кабміні і її не випускають на розгляд Верховної Ради.

— Якщо кожне міністерство — удільне князівство, то й ваше — теж?

— Я хотів би підкреслити: наше міністерство, одне з небагатьох, здійснює функціональні обов'язки, а не галузеві. За такою схемою діють більшість міністерств світу. Так-от: мінекобезпеки, мінфін і мін'юст не мають князівських замашок, бо функції цього не стимулюють, і повноваження не сприяють, ми просто намагаємось робити своє діло.

Але я покажу вам, як сьогодні воно робиться. Ось документ: запорізька держадміністрація інформує Кабмін про платежі за забруднення природного середовища. Завод «Радіоприлад» платитиме за рік 2471 крб., «Запоріжриба» — 274 крб., фірма «Сувенір» — 55 крб. Смішні гроші! Але найсмішніше, що ми вже тричі просимо Кабмін проіндексувати ці платежі й отримуємо ось які доручення звідти: «Прошу подати економічні розрахунки щодо впливу цих платежів на собівартість продукції і їх питомої ваги у ВНП»! Як це зветься? Боюся зірватися й назвати ці речі справжнім іменем. Ось чим ми займаємось, а тим часом природоохоронна програма блокується — тими ж людьми, що готували оці так звані фішечки за підписом цілого віце-прем'єра!

Біда в тім, що наша економічна система сьогодні в першу чергу сприяє тому, щоб ми мали постійну екологічну кризу. Ця система ніколи не дозволить вирішувати екологічні проблеми, навіть якщо сьогодні всі громадяни України стануть екологічними інспекторами — це не допоможе. А ви кажете — «князівство»!

— Скажіть... Ваш батько розуміє ваші проблеми?

— Так, але є речі, яких не розуміє навіть він. Приміром, чому фронтовик з пораненнями отримує таку ж пенсію, як ті, хто не воював і не працював. Я теж не розумію. Якось він спитав: «Синку, ви там усі отакі... нерозумні чи тільки ти один?»

— І все ж — хіба княжа посада не спокушає зробити щось князівське?

— Якби цього не було, я вже давно б тут не сидів. Але оптимізму все менше, і коли він вичерпається, я подам у відставку...

— До зустрічі в суботу — через рік.

— Як вийде.

Розмову вів
Віталій ЖЕЖЕРА.

На фото: міністр екобезпеки Юрій Костенко.

Христофор ГРУША, журналіст

Сенс життя? Над цим питанням варто працювати

З паном Сукненком я познайомився так. Одна юна особа сказала: ах-ах, він колишній військовий трубач, окрім того, він має стільки знайомих серед депутатів, міністрів і інших великих людей! Я їй кажу: голубонько, якщо чоловікові за сорок і він не повний дурень, то що ж тут дивного! Я ось теж в душі трубач, і у мене теж є такі самісінькі знайомі — але ж я чомусь не директор консалтингової фірми, я чомусь не причетний до спорудження нафтотерміналів і до залучення іноземних інвестицій у нашу рідну економіку! То в чім же між нами різниця? Вона відповісти не змогла, і я вирішив сам подивитися на нього. Зателефонував до консалтингової фірми «Віче», там відповіли: «За вами приїде машина». Справді, прибіг невмитий мерседесик, сіли, поїхали, шофер розпитує про високі матерії, а я собі думаю: нахабний шоферюга у цього Сукненка! А який же тоді шеф?! В кінці шляху з'ясувалось, що оце сам шеф і є. Я зопалу спитав: «Скажіть, у вас лікті — гострі?» — «Чому раптом?» — образився він. Довелося процитувати Окуджаву: «... когда трубу к губам приблизит и острый локоть отведет...» Він засміявся: «Тут ліктів не треба, навіть коли у нас буде розвинутий ринок, роботи всім вистачить!» — «Що то за робота?» — «От про це мене питав один даїшник: чим торгуєте? не торгуєте? а з чого ж ви живете?! Сказати, що торгую добрими порадами — не повірить же!»

Отже, Сукненко Леонід Адамович, гендиректор фірми «Віче» (міжнародні консультації — інженеринг- маркетинг- менеджмент). З чого все почалось? Сукненко колись закінчив культосвітнє училище, справді був військовим трубачем, затим — істфак університету, госпвідділ ЦК партії, Академія наук і нарешті — учбовий центр «Ринок» при ВПШ, де «комиссары в пыльных шлемах» заново вивчали «Капітал». Він там був заступником директора. Тоді ж познайомився з австрійським «Джіро-кредит банком» і згодом, у партнерстві з тими австрійцями, заснував «Віче». Першою ж справою фірми була організація й проведення міжнародного тендера на проект одеського нафтотерміналу, на чому держава зекономила (завдяки «Вічу» — підкреслює Сукненко) сім мільйонів доларів.

Бачу — він гордий цим і досі, але мене тягне до елементарного. Кажу: «Припустімо, я — японець, хочу випускати в Україні парасольки. Навіщо мені ви? Я поїду прямо у ваш рідний Коростень і там сам з усіма домовлюсь, або піду у міністерство парасольок — теж без вас!» — «Дохлий номер! Бо у нас за парасольки відповідає одне міністерство, а за дощ — вже зовсім інше, а вам потрібна цілісна картина виробництва і ринку, тому ви прийдете до нас! Ось смішний приклад. Бельгійська компанія «Бісеко» питає: вам потрібен комбайн для видобутку бурого вугілля у відкритих пластах? Ми вивчаємо питання: комбайн унікальний, дає 23 тонни вугілля щогодини, екологічно чистий, причім дають його в розстрочку, за 8 місяців окупиться. А наші відомчі спеціалісти кажуть: цей комбайн — утопія! Як же «утопія», коли він працює в Європі, США й Австралії?»

Його хлібом не годуй — дай поговорити про паливноенергетичний комплекс. «На біса він вам? Там товчеться стільки людей...» — «Як — на біса? У мене троє дітей, а ПЕК — це для держави все, мені боляче дивитись як Бог щоразу проходить мимо України». — «Чому ж тоді наші мільйонери не вкладають гроші в окаянний ПЕК?» — «Є така думка: або наші мільйонери бояться нової революції, або ті гроші крадені. Справді, серед наших замовників більше іноземців, ніж своїх. Ось щойно звернулась одна з компаній «Тіссен- груп» — хочуть продавати в Україну блоки заправочних станцій з усіма дорожніми послугами, аж до готельчика. Ми пояснили: тут грошей нема, вам треба робити це на інвестиційних умовах. І вони приїхали наступного разу вже з будівельною компанією, котра ставитиме ці блоки «в розстрочку». — «Невже вітчизняних клієнтів у вас зовсім нема? Може, їм ваші консультації не потрібні?» — «Чому ж? Хлопці з ВПК іноді просять: поможіть викинути на ринок електронну мишоловку з лазерною наводкою! А якщо серйозно — ось торік приїхав до нас молодий хлопець зі Львова, у нього приватизований заводик у Белзі, там, за державною програмою «Синтал», переробляють відходи поліетилену, полістиролу й такого іншого — з цього можна робити вікна, двері, навіть тротуари, що хочеш, і цю сировину залюбки купують у нього, адже на ринку первинна сировина коштує 750 доларів, а у нього 350. От над цим проектом ми працюємо вже другий рік, допомагаємо з кредитуванням. Цікаво, правда?»

... Власне, на цьому я не те що заспокоївся, але перестав нервувати: чоловік як чоловік, такий, як і я, в усякому разі, йому, як і мені, незрозуміло, чому ми такі бідні, коли такі розумні. — «Ви ще граєте на трубі?» — «Аякже! На полюванні граю, а то якось серед білого дня, на дачі, заграв вступну мелодію з «Санта-Барбари», і народ покидав свої лопати й кинувся вмикати телевізори...» — «Ви як консультант можете сказати — в цьому дивному житті є сенс?» Він відповів дещо по-канцелярськи, але серйозно: «Сенс життя? Над цим питанням варто працювати!»

Пізно ввечері того ж дня я йшов напівтемним підземним переходом і здригнувся від чистої мелодії труби. Я озирнувся — але то був, звичайно, зовсім інший трубач. Теж хороший, але інший.

На знімку: Леонід Сукненко, генеральний директор фірми «Віче».

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Михайло СКРИПКА, начальник відділу водних ресурсів і малих річок Черкаського облводгоспу

Увесь непотріб потрапляє у ріку

І не водоймища винні, а ті, хто їх забруднює

З ЦІКАВІСТЮ прочитав ряд публікацій у «Голосі України», спрямованих на захист Дніпра, — однієї з найбільших річок Європи. То добре, що газета повернулася до цієї некучої проблеми і прагне з допомогою вчених, фахівців, широкої громадськості дати відповідь на запитання, яке не дає спокою нам усім: як не допустити подальшого загострення екологічної ситуації у басейні головної ріки нашої держави, що згубно впливає на екологію Дніпра? Що і як маємо робити, щоби не завинити своєю безгосподарністю, байдужістю, недалекоглядністю перед наступними поколіннями, яким Дніпро буде потрібен не менше, аніж нам.

Однак не у всьому я згідний з авторами публікацій. І тому хочу оприлюднити власні думки з цього приводу.

Чи не найголовнішою причиною всіх бід деякі автори вважають каскад водоймищ на Дніпрі та їх забрудненої води. Як на мене, це однобічний погляд на проблему.

Не вірите? Але для того, щоби з'ясувати справжні причини екологічних негараздів на Дніпрі, треба кинути бодай побіжний погляд на минуле.

Так от, гідрологічний режим Дніпра раніше виглядав одноманітним. Весною по його руслу проходило 64—67 відсотків або дві третини річкового стоку. Влітку — 21—23, а взимку — 13 відсотків, тоді Дніпро мілів.

Маючи на увазі такий вкрай несприятливий режим річки, і водночас всезростаючі потреби у воді для забезпечення населення, промислових підприємств та сільського господарства, для поліпшення судноплавства та розвитку гідроенергетики професор І. Александров ще в 1927 році розробив схему господарського освоєння Дніпра. Пізніше, в 1958 році, Українським відділенням інституту «Гідропроект» (Харків) обгрунтовано доцільність створення каскаду водоймищ на Дніпровському руслі.

Задумали — зробили. У 1932 і 1947 роках з'явилося Дніпровське (Запорізьке) водосховище, в 1955 році — Каховське, у 1959 — Кременчуцьке, 1963 — Дніпродзержинське, 1964 — Київське і нарешті в 1973 — Канівське.

Згодом, і особливо сьогодні, почулися звідусіль нарікання-невдоволення: затопили сінокоси, розвели болота, перетворили Дніпро у велику калюжу і т.ін.

Так міркують люди, які сприймають оточуюче їх середовище поверхово, без знання справжнього стану водних проблем України, без екологічного аналізу ситуації. І це не їх вина, бо не може пересічна людина все знати достеменно, що, до речі, визнає і Борис Сидоренко у публікації «Річка—храм чи стічна канава».

Щоби читачам стало зрозуміліше, що може Дніпро, треба сказати таке: у маловодні місяці (75 відсотків забезпеченості) ріка протягом року несе 42,3 мільярда кубометрів води. Загальний водовідбір становить майже 30 мільярдів кубометрів. Санітарні допуски в Чорне море в районі Херсона визначені на рівні 19,2 мільярда кубометрів. Простий підрахунок показує: уже тепер витрати води перевищують приток на 6,9 мільярда кубометрів.

У маловодні роки мінімальні витрати води в Дніпрі становлять майже 300 кубометрів за секунду, у надзвичайно маловодні — 110—130 кубометрів. Санітарні ж витрати в його гирлі мають сягати не менше півтисячі кубометрів протягом секунди. А де їх узяти? Звісно, з рукотворних водоймищ, що забезпечує більш-менш ефективне промивання річища та недопущення підходу до Херсона морської води.

З Дніпра п'ють воду майже 30 мільйонів жителів України. По системі каналів та водогонів його вода надходить на південь України, на Донбас, Слобожанщину та в інші регіони.

Водами Дніпра зрошуємо близько двох мільйонів гектарів сільськогосподарських угідь, у тому числі — 330 тисяч у Криму. Щороку на ці потреби витрачаємо понад 20 мільярдів кубометрів води, або 65 відсотків від стоку річки в маловодний рік. Уявіть собі ситуацію в народному господарстві України без регулювання стоку Дніпра. Ось тому і споруджено на ріці каскад водоймищ, де зібрано 43,7 мільярда кубометрів води. Вона, та вода, і є гарантом стабільного забезпечення життєдіяльності всього народногосподарського комплексу Подніпров'я. І не лише його.

Але це ще не все. Дніпровська вода рухає турбіни шести гідроелектростанцій загальною потужністю 3,5 мільйона кіловат, що неможливо зробити без велетенських гребель і водосховищ. Це вона, дніпровська вода, зібрана на багатьох гектарах, в умовах жорстких енергетичних негараздів вдень і вночі безвідмовно служить кожному з нас.

Віталій Гайчурський у своїй публікації «Чудовий Славутич у тиху погоду...» («ГУ» від 9 вересня ц.р.) пише, що ГЕС будували навіть і у верхів'ях Дніпра. Але час, як вважає автор, зупинив їх — Смоленська ГЕС перестала існувати... Так, це правда. Бо таке ж сталося і з малими гідроелектростанціями на Черкащині: з колишніх 17 сьогодні працює лише дві. «Час» зупинив їх? Чи наша безгосподарність, недалекоглядність?

Скажімо ж, австрійці, які не бідніші за нас, споруджують мікрогеси навіть на струмках: там, де перепади води один метр і більше. Турбіни невеликі, деякі не більші, ніж телефонний апарат. Але нічого — освітлюють двір фермера, крутять сепаратори, охолоджують молоко. І «час» не зупиняє їх. Навпаки, спонукає практичних австрійців використовувати дешеву енергію. А ми в той час, коли дедалі меншає вугілля, мазуту, газу, давайте ще ліквідуємо ГЕС і повернемось до каганця...

Чи взяти Чорнобиль. Саме Київське водоймище, і до певної міри Канівське, зупинили чорний шлейф радіонуклідів по річищу Славутича. Не було б цих водойм — і Чорнобильська трагедія для народу України мала б ще більші масштаби.

Звичайно, спорудження водоймищ принесло і негативні наслідки, бо забрало у селян велику кількість сільгоспугідь, зокрема, сінокосів. А розміщати вертикально водоймища ніхто поки що не навчився, а віддамбування так званих мілководь істотно зменшує запаси зарегульованої води та обмежує акваторії, що добре прогріваються, для нагулу риби. Адже водоймища щорічно дають 27—30 тисяч тонн товарної риби — це те, що вдається обліковувати, та понад вісім мільйонів мальків рослиноїдних риб.

Чому ж дедалі погіршується здоров'я Дніпра? Звісно, через надмірне його забруднення, про що переконливо й аргументовано сказано в публікаціях Лідії Титаренко та Бориса Сидоренка.

Що й казати, це проблема складна. Бо стічні води Смоленська по Дніпру, Брянська — по Десні, Пінська — по Прип'яті, де не обтяжують себе проблемами очищення, прихоплюючи і Київ, течуть вниз, у наш бік. Та й місцеві підприємства, колгоспи, окремі громадяни не стоять «осторонь», лиш очікуючи зручного моменту для того, щоб позбутися непотребу. А куди? У Супій чи в Рось, у Тясмин чи Вільшанку, а то й сивий Дніпро. Мовляв, за водою все спливе, вода все стерпить. Тому і маємо шлейфи піни на воді, що є першою ознакою її забруднення, смітники на берегах річок.

А тут ще виношують ідею про розміщення на акваторії Дніпра міста-супутника обласного центру — Черкаси- 2, в районі залізничної станції Панське, що по дорозі з Черкас на Золотоношу. З населенням 160—200 тисяч. Що й казати, абсурднішої ідеї, спрямованої на підрубування ще якось стоячого дерева Дніпра, годі й придумати. Але ж придумали! Що ж тепер робити? Треба пожвавити, а можливо і відновити роботу надзвичайної комісії з проблем екологічного стану Дніпра та якості питної води, створеної згідно з Указом Президента України від 16 квітня 1992 року. Нам треба не боротися з водоймищами на Дніпрі, а з тими, хто їх забруднює.

Василь КОНЬКОВ, відповідальний секретар Комісії у справах колишніх партизанів Великої Вітчизняної війни 1941—1945 рр при Президії Верховної Ради України, кандидат історичних наук

РАНИ У ВСІХ ОДНАКОВО БОЛЯТЬ

ДО КОМІСІЇ у справах колишніх партизанів Великої Вітчизняної війни при Президії Верховної Ради України надходить чимало заяв і скарг від колишніх партизанів і підпільників про те, що їх за чинними нормативними актами поставлено в нерівні умови з колишніми фронтовиками у питаннях встановлення причинного зв'язку інвалідності, пов'язаної з участю у бойових діях у період Великої Вітчизняної війни проти німецько-фашистських загарбників.

Скарги колишніх учасників партизанського й підпільного руху часто з'являються тому, що зазначені питання нечітко розв'язані в інструкції № 16-01/220 від 20 листопада 1992 р. «Про порядок встановлення причинного зв'язку інвалідності у колишніх військовослужбовців з перебуванням на фронті», затвердженій міністерствами охорони здоров'я та оборони України.

На знімку: медсестра Нонна Погуляйло доглядає поранених (Чернігівщина, січень 1943 р.).

Багато обласних, районних і міських медико-соціальних експертних комісій (МСЕК), керуючись цією інструкцією, по-різному ставляться до колишніх партизанів і підпільників, вимагають у них документи (часто непотрібні), підтверджень колишніх партизанів і підпільників, з якими разом перебували в одному партизанському загоні чи підпільній організації, медпрацівників партизанських загонів, навіть у таких випадках, коли їх одержати неможливо.

Уже сама назва чинної інструкції, передбаченої для колишніх військовослужбовців, спонукає деякі індивідуальні установи і медико-соціальні експертні комісії до неадекватного ставлення до колишніх партизанів і підпільників під час встановлення їм інвалідності, пов'язаної з війною.

Загальновідомо: партизанські з'єднання і загони були у значно складніших умовах збройної боротьби з ворогом, перебували весь час у ворожому тилу. Де ж там було взятися госпіталям з відповідною документацією? Ще в гірших умовах опинилися підпільники, що зазнавали поранень і інших фізичних ушкоджень від рук гестапівців, жандармів і поліцаїв.

У переважній більшості колишні партизани скаржаться тепер на захворювання ніг. І це цілком природно. Люди проходили з боями тисячі верст, перебували без даху над головою, мокли під дощем і в болотах, мерзли в снігу, часто голодували. Хіба це не могло позначитися на стані їх здоров'я, особливо тепер, уже в похилому віці? На превеликий жаль, їх не розуміють чи не хочуть зрозуміти окремі лікарі, до рук яких вони потрапляють під час встановлення групи інвалідності.

Повернімося до вищезгаданої інструкції. У тих випадках, коли колишній фронтовик не може підтвердити своє поранення, контузію чи захворювання у роки війни, інструкція дозволяє підтверджувати це актом судово- медичної експертизи.

Для партизанів і підпільників — інше. Їм потрібно підтвердити факти поранення, контузії чи захворювання в партизанському загоні двома свідченнями партизанів чи підпільників, які перебували разом у партизанському загоні чи підпільній організації. А розшукати свідків, які дали б такі підтвердження, у зв'язку з часом, що минув після війни, інколи буває неможливо.

Більш як рік колишня партизанська зв'язкова, мешканка Києва Людмила Петрівна Шавлович, вік якої уже сягнув за 90 років, не могла розшукати своїх товаришів по зброї, щоб підтвердити її тяжке поранення. Комісія у справах колишніх партизанів звернулася до Міністерства охорони здоров'я з проханням, як виняток, встановити їй групу інвалідності, беручи до уваги, що вона має акт судово-медичної експертизи, який засвідчує її поранення в роки війни.

Міністерство дало доручення Київській центральній медико-соціальній експертній комісії переглянути своє попереднє рішення і встановити Л.П. Шавлович групу інвалідності на підставі акта судмедекспертизи. На жаль, керівники Київської центральної комісії не виконали рекомендації Міністерства охорони здоров'я, не зважили на клопотання партизанської комісії і знову відмовили колишній партизанці.

Тільки випадково вдалося розшукати свідка, колишнього партизана, який підтвердив факт поранення. І це дало змогу встановити інвалідність, пов'язану з війною.

А скільки здоров'я це коштувало тяжко хворій дев'яносторічній жінці!

Кілька місяців на розгляді в центральній МСЕК перебувають документи на встановлення інвалідності, пов'язаної з війною, колишньому в'язню, члену підпільної організації концтабору Маутхаузен мешканцю Києва Олександру Костянтиновичу Шаповалову. Це людина відома багатьом учасникам європейського руху Опору у роки другої світової війни.

Глянеш на його понівечені фашистськими катами ноги, і мороз під шкірою проходить, а лікарі у вищезгаданій комісії байдуже, з недовірою ставляться до цієї людини, яка, до речі, має підтвердження про своє каліцтво від побратима по концтабору. Як можна розцінити це?

Враховуючи ситуацію, Комісія у справах колишніх партизанів ще в грудні 1994 року звернулася з листом до міністерств охорони здоров'я і оборони України з пропозицією внести зміни до інструкції № 16-01/220, які поставили б в однакові умови колишніх фронтовиків, партизанів і підпільників під час встановлення їм інвалідності, пов'язаної з участю у Великій Вітчизняній війні.

На превеликий жаль, до цього часу це питання не вирішено.

А люди скаржаться. Бо рани у всіх однаково болять.

Скандал

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, «Голос України»

Румуни «вдарили» першими. Що відповість Україна?

ПРО ТЕРИТОРІАЛЬНІ зазіхання Румунії щодо України вже давно говорили всі. Окрім... самого румунського уряду, представники якого раз-по-раз заявляли про відсутність будь-яких територіальних претензій.

Тому й заява міністра закордонних справ Румунії Теодора Мелешкану була досить несподіваною: Румунія, сказав той, має намір звернутися до Міжнародного суду в Гаазі і таким чином повернути острів Зміїний. Цей намір фактично підтвердив Посол Румунії в Україні Іон Бістреану. Щоправда, зазначив він, це станеться лише після того, як Румунія вичерпає всі свої аргументи.

Можна не сумніватися, що на всі румунські аргументи є контраргументи українські. І що ніхто нічого Румунії віддавати не збирається — на цьому, зокрема, ще раз наголосив міністр закордонних справ України Геннадій Удовенко: «Я хочу з усією відповідальністю заявити, що Україна ні під яким тиском не поступиться своєю територіальною цілісністю».

Виникає природне запитання: чому саме зараз, коли україно-румунські відносини і до того напружені, румунська сторона робить подібну заяву, яка, природно, аж ніяк не сприятиме поліпшенню ситуації? Відповідь хоч і лежить досить глибоко, але, тим не менше, дуже проста і зрозуміла. Україно-румунські переговори ініційовані українською стороною. А нині, коли вони зайшли, з вини сторони румунської, в глухий кут, Україна має повне право сама апелювати до світового співтовариства: румуни, мовляв, зволікають із підписанням Договору про добросусідство, отже — можна припустити, що вони мають якісь територіальні претензії, хоч про це і не говорять. А тому, можливо, треба критично поглянути на перспективи інтеграції цієї країни до ЄС та НАТО?

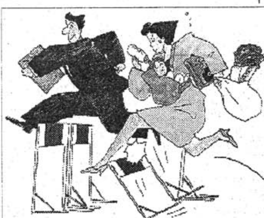
Очевидно, румунська сторона вирішила перехопити ініціативу, і, так би мовити, вдарити першою. Солідності своїй акції додала наміром звернутися до Міжнародного суду в Гаазі. Цим румуни вбивають двох зайців: українські звинувачення щодо саботажу румунами переговорного процесу будуть тепер, як на погляд зі сторони, вимушеним засобом самозахисту, з іншого боку — це серйозна заява, яка конкретизує існуючі розбіжності і виводить проблему на міжнародний рівень.

Що ж, крок Румунії зрозумілий: найкращий захист — це напад. Чим відповість Україна?

Наталя ФІЛІПЧУК, «Голос України»

Богиня, рабиня і феміна

НІМЕЦЬКИЙ вислів, що визначає місце жінки: «Діти, кухня, церква», в Канаді звучить трохи інакше: «Якщо жінка працює — у сім'ї криза». Цікаво, що українські жінки одразу перефразували канадський вислів на «Якщо жінка не працює, то в сім'ї не просто криза, а голод та занепад». Отож, видавалося, жінки різних держав мають різні проблеми. Проте фемінізм дедалі набуває популярності і в нашій країні.

Не тільки чоловіки, але й жінки часто з подивом запитують: хіба жінка в Україні не має рівних прав із чоловіком? Хіба це нормально, коли леді асфальтує дороги та штовхає вагонетки? Можливо, час поговорити про право жінки працювати тільки в сім'ї? У цьому є свій сенс. Але в тій же Канаді ви зустрінете значно більше жінок у парламентах, урядах (федеральному та провінційних), серед професорського складу, серед керівників великих фірм тощо. Тоді як Україна показала своє обличчя, коли на всесвітню конференцію жінок у Китаї поїхав віце-прем'єр Іван Курас — у такому форумі мали б брати участь жінки-міністри, та їх у нашій державі, як ви здогадалися, катма.

Переважна більшість чоловіків, і не тільки, вважає, що проблема не варта виїденого яйця. А про країни «розвиненого фемінізму» розповідають різні жахи. Мовляв, феміністки не дозволяють чоловікам відчиняти перед ними двері, поступатися місцем і... залицятися. Щодо останнього, то справді: канадки здобули право подавати до суду, аби захистити свою честь, та це якщо залицяння більше скидається на домагання. Як на мене, багато українських жінок можуть їм у цьому позаздрити.

Проте навіть у Канаді випадків, коли б ображена «залицяннями» жінка зверталася до суду, небагато. Професор Кінгстонського королівського університету Джордж Перлін пригадує тільки один: студентка подала позов на свого викладача, який вимагав за хорошу оцінку досить конкретну плату. У суді позивачка перемогла, але університет їй довелося залишити.

Інший знайомий, коли я спитала його, що він думає про фемінізм, відповів, що це легальний спосіб морочити чоловікам голову на загальнодержавному рівні. Попри те, що в Канаді до жіночих рухів уже давно звикли, більшість канадців, мабуть, погодилася б із моїм знайомим. Згідно з результатами досліджень Центру громадських опитувань при Королівському університеті Кінгстона, у 1983—1991 роках переважна більшість опитаних чоловіків вважала, що для дитини і благополуччя сім'ї краще, коли жінка сидить удома, отож, відповідно, всі феміністичні забаганки жінок породжують тільки проблеми в сім'ї. 1988 року 77 відсотків опитаних чоловіків заявили, що значно важливіше зробити кар'єру чоловікові, а не жінці.

І все одно, якщо 1940 року у 66 відсотках канадських сімей жінка сиділа вдома, то нині такий відсоток зменшився до 16. 1972 року до Конституції Канади було внесено поправку, яка проголошувала рівність прав жінок та чоловіків. Колись жінка, котра виходила заміж, була захищена церквою від розлучення, а відповідно від можливості опинитися з дітьми на вулиці. Сьогодні часи змінилися, і жінки воліють бути незалежними від своїх чоловіків, передусім економічно.

Цікаво, що для створення та існування найвпливовішої феміністичної організації в Канаді грант (фінанси) видав... парламент держави. Канадські феміністки вимагають не тільки права працювати нарівні з чоловіками, наприклад, у гірничо-видобувній промисловості. Сьогодні вони висувають і фінансово підтримують своїх кандидаток до парламенту, відстоюють право жінки на аборт, а також... народження дитини, 17-тижневу декретну відпустку, розширення мережі ясел, збільшення фінансової допомоги багатодітним та бідним матерям.

На їхню думку, жінка в Канаді почувається гірше за чоловіка. А тим часом Канада нині посідає перше місце в світі за зручністю (пристосованістю) до життя. Проте якщо подивитися на цей показник за статтю, з'ясуємо, що перше місце — то тільки щодо чоловіків, а пристосованість Канади до жінок — на далекому сьомому.

І знову чоловіки можуть зауважити: хіба те, що жінок називають богинями на землі, не компенсує їм недоданих можливостей? Канадські жінки вважають, що ні. А українські? Мабуть, цю тему можна продовжити листами наших читачів.

(З проблемами канадських феміністок вдалося ознайомитися завдяки Центру «Демократичні ініціативи», Фонду «Відродження» та Центру громадських опитувань Кінгстонського королівського університету).

Людмила ФІСЮН, «Голос України»

СТАРІ ДОЛАРИ? НЕ СТРАШНО!

ЯК ВІДОМО, на початку 1996 року США вводить в обіг нову банкноту вартістю 100 доларів, зовнішній вигляд якої змінено з метою запровадження ряду нових та модифікованих засобів захисту. Вона — перша із серії банкнот різного номіналу, які перероблено, аби значно випередити досягнення новітньої відтворювальної та копіювальної технології.

Секретар Рубін та голова Федерального резерву Грінспен у спеціальній заяві для засобів масової інформації наголосили на тому, що Сполучені Штати не будуть анулювати чи знецінювати ті банкноти, які перебувають в обігу зараз. Сьогодні в обігу — понад 380 мільйонів доларів США, причому, дві третини їх — за межами країни.

«Те, що ми робимо, запроваджуючи у 1996 році нову банкноту, схоже на те, що робили попередні уряди протягом усієї історії країни: ми підвищуємо гарантію безпеки валюти, підтримуємо її світову репутацію», — сказав секретар Рубін.

«Я хочу запевнити, що Сполучені Штати ніколи не вважали недійсною валюту, що є в обігу, і не будуть цього робити зараз, — підкреслив Грінспен. — США пишаються своєю валютою і цінуватимуть завжди, незважаючи на її вік».

Нова валюта вводитиметься поступово. Коли старі банкноти потраплятимуть до Федерального резерву від різних депозитних установ, вони замінюватимуться новими.

Чимало і наших співвітчизників мають на руках стодоларові банкноти. А тому, зрозуміло, переживають, як відбуватиметься процес обміну старих банкнот на терені України.

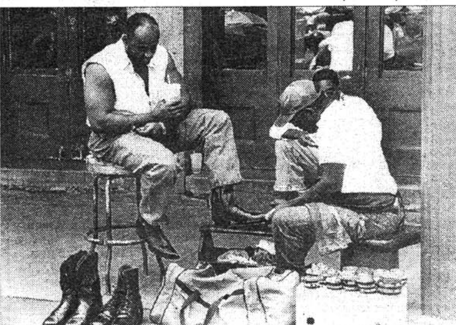

З проханням пояснити ситуацію я звернулася до заступника начальника управління валютного регулювання Національного банку України Тетяни Важеєвської.

— Майбутній обмін стодоларових купюр США в Україні не матиме такого великого впливу, а, можливо, й ніякого впливу на наші готівкові операції, як це комусь видається. Тому що купюри обмінюватимуться не відразу, а протягом декількох років і зберігатимуть свою вартість при розрахунках не тільки в Україні, а й за кордоном.

Як нові, так і старі купюри функціонуватимуть аж до повного їх зношення.

Як повідомляє резервна система Сполучених Штатів Америки, 100-доларові купюри обмінюватимуться лише в тому разі, коли готівкові гроші потраплятимуть до іноземних банків, які безпосередньо займатимуться розповсюдженням нових банкнот. Тобто в Україні повинні і будуть прийматися усі стодоларові банкноти, які були випущені Сполученими Штатами із 1928 року. За цим процесом уважно стежитимуть спеціальні спостерігачі.

Життя як життя. Вулична сценка в Нью-Орлеані (США).
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Курйоз

Пожежником можеш ти не бути...

... Але громадянином бути зобов'язаний. Інакше тебе просто буде позбавлено багатьох прав, які надає Декларація про права людини.

Комісія Сейму Латвійської Республіки з прав людини заслухала заяву члена комісії, депутата від блоку Національного примирення Владлена Дозорцева, повідомляє Подія-Інпринда. У заяві, зокрема, йдеться про те, що в Латвії існує 68 відмінностей у правах між громадянами Латвійської Республіки та негромадянами, які постійно мешкають на території держави і становлять третину жителів країни. На думку депутата, таким чином порушуються права негромадян. 23 із цих відмінностей — заборони на обіймання посад. Як анекдотичний приклад було названо заборону для негромадян працювати пожежниками. Він також висловив думку, що процес натуралізації в країні гальмується, і наслідком таких дій може бути утворення у Латвії «п'ятої колони» із невдоволених людей. Щодо українців, які мешкають у Латвії, то із 70 209 чоловік трохи більш як 4 тисячі мають громадянство Латвійської Республіки.

Хто нас здивував

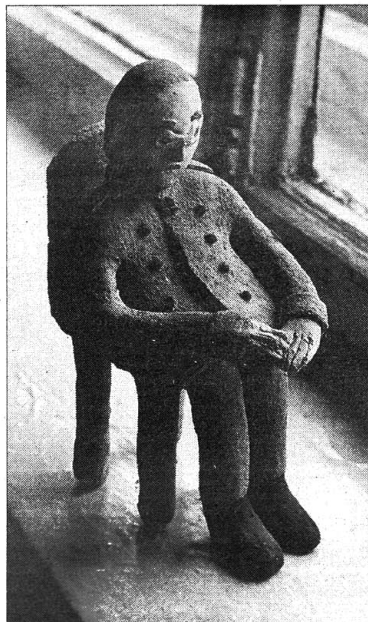
Що святкували югослави

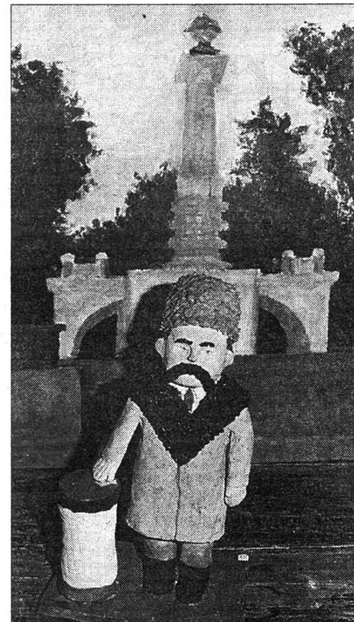
ВІДЗНАЧАЛИ в СРЮ нещодавно те, що ми досі святкуємо 7 та 8 листопада. Тобто — знаменні дати не існуючої вже держави. Але якщо Україна з цього приводу відпочивала «лише» чотири дні поспіль, то Югославія нас «випередила» і цим здивувала (ми ж бо думали, що одні такі розумні — «на халяву» відпочити). Югослави прохолоджувалися майже тиждень.

Перша дата, яку не забули в СРЮ, — 1 грудня 1918 року. Тоді об'єдналися Королівство Сербії та щойно вискремлена з Австро-Угорщини Держава сербів, хорватів та словенців. А 29 листопада 1943 року — то день народження соціалістичної Югославії. Тоді представники всіх югославських народів ухвалили збереження територіальної єдності держави і встановлення нового, демократичного ладу. А нинішня СРЮ, вважаючи себе спадкоємницею СФРЮ, використовує більшість її законів, у тому числі й закон про свята. Отож «довелося» святкувати і день створення не існуючої вже держави.

Щоправда, урочистих промов та заяв цього року не було, ніхто з керівників до громадян з нагоди дати не звертався. Відпочивали, набираючись, очевидно, сил перед великою працею — адже економічному становищу СРЮ після чотирьох років санкцій не позаздриш.

Микола НИДВОРАЙ, мистецтвознавець; **Юрій ВЕНГЕРЕШ** (фото), «Голос України»

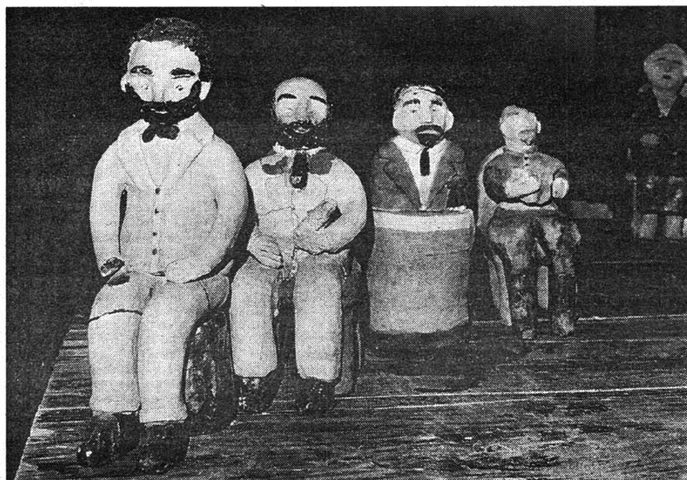
Подивіться, який красень мій Бог!

Перед вами — Євгенія Оксентіївна (у дівоцтві Заремба), мама художника-кераміста Леоніда Богінського. Їй минає 87-й рік, але це ніщо, бо наша героїня не вкладається в рамки банальних біографій. Слідкуйте уважно: перед революцією закінчила півтора класа сільської школи в Липовці на Вінниччині й більше ніде не вчилась. Рано осиротіла, з 15 років працювала нянькою в Києві й потім посоромилася включити ці 10 літ у трудовий стаж, тож на пенсію вийшла після 75 літ! Саме тоді й вчинила головне порушення традиційних біографічних схем: допомагаючи онукові ліпити глиняну фігурку, захопилася й виліпила цілий музичний ансамбль. Потім — молодого Маркса з сім'єю. Інший її онук, актор Влад Задніпровський, сказав: «Бабусю, тебе або посадять, або в партію приймуть!» Але ... одного Маркса у неї купив музей, другого придбав якийсь німець. Звідтоді її знають у колі шанувальників наївного мистецтва — справді наївного й доброго. У неї всі політичні противники — мов діти, примирені мамою: Ленін і Шевченко, Сталін і Хмельницький, Горбачов і Франко, Соломія Крушельницька і Петро Перший. Всі на стільцях сидять, слухняно склавши ручки й опустивши ніжки. Якось виліпила грандіозну композицію «Капітуляція Німеччини» — стіл під зеленим сукном і всі персонажі. Потім роздарувала їх, вдома лишились маршал Жуков і фельдмаршал Кейтель — сумний, ось-ось заплаче. «А це Леніна, бачте, почала ліпити, гарний виходить, але в мене вже руки неслухняні, важко йому дірочки в носі зробити...»

Вона не каже «я творю» — для неї це все одно, що пекти добрі пироги. Про складне теж розповідає просто: «Під час окупації несла я на собі з Білої Церкви до Києва трипудову торбу з продуктами, сил не стало, плачу й прошу: «Боже, пошли на мене поліцію!» А Бог глянув і каже: «Дурна, нащо тобі поліція?!» — й послав мені навстріч дядька з возом...» З Богом у неї особливі взаємини, його вона теж виліпила, але при інших персонажах називає не Богом, а просто Творцем Всього («щоб Сталін не образився!»). А коли Сталіна нема поруч, каже: «Подивіться, який красень мій Бог!»

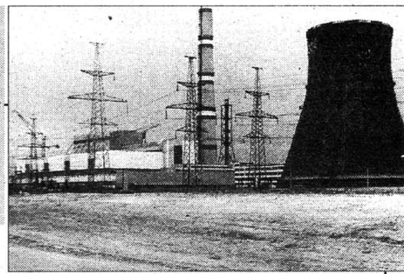
На фото: Євгенія Оксентіївна та її керамічний народ.

Леонід БРОВЧЕНКО, Сергій ЛАВРЕНЮК, «Голос України»

Що відбувається в нашій енергетиці

ЩО СТАЛОСЯ з експортним ринком України, який становив близько двадцяти дев'яти мільярдів кіловат годин електроенергії на рік? Що сталося з нашою електроенергетикою, яка була така сильна? Особливо часто люди ставлять ці запитання тепер, коли настали довгі, холодні й темні зимові дні. Що в останні чотири роки спричинило швидке погіршання ситуації у галузі, коли наша країна зіткнулася з реаліями світових цін на енергоносії? Ще кілька років тому Україна була одним з найбільших експортерів електроенергії у регіоні. А сьогодні частота в енергосистемі та обсяг електроенергії, що її передають лініями електропередач, такі низькі й нестабільні, що колишні імпортери електроенергії з України в Польщі, Угорщині та Словаччині більше не хочуть, щоб їхні енергосистеми було підключено до української. Це призвело до того, що експорт електроенергії з України впав майже до нуля. Щодо згаданих країн-імпортерів, то вони нещодавно прийняли рішення про підключення до енергосистеми Західної Європи. В результаті ми можемо назавжди втратити ринок експорту електроенергії за тверду валюту.

Відомо, що сьогодні для підтримки стабільності доводиться імпортувати електроенергію з Росії. У нас частота перебуває майже на рівні 49,3 Герц (Гц). Як відомо, в Європі електрообладнання розраховане на частоту струму 50 Гц, і навіть незначне відхилення від цієї величини може призвести до псування цього обладнання. А коли частота впаде нижче від рівня 49,2 Гц, наші АЕС автоматично буде відключено від мережі, щоб запобігти атомній катастрофі. Якщо таке станеться, Україна в прямому розумінні порине в темряву. Отож, доводиться констатувати, що нині наша електроенергетика дуже залежить від Росії.

Чому ж склалася така ситуація? Для того, щоб у цьому розібратися, треба насамперед зрозуміти, що електроенергію виробляють на електростанціях, які спалюють мазут, газ, вугілля або використовують ядерне паливо. Всі ці енергоносії мають свою ціну, яка нині в нашій країні висока як ніколи, бо постачальники енергоносіїв з Росії і Туркменістану заявляють світові ціни. А в разі несплати боргу за імпортований в Україну мазут і природний газ Росія і Туркменистан загрожують припинити поставки. Згадайте припинення поставок газу з Туркменистану минулої зими. І все ж таки декотрі вважають, що за електроенергію не треба платити і що в них є право отримувати її безплатно. В результаті борг споживачів перед Міненерго нині становить більш як 159 трильйонів карбованців. Та платити все одно треба.

Але таке відхилення призводить до того, що за останні кілька років Міненерго оплачує швидко зростаючі борги постачальникам енергії, відкладає роботи з ремонту й обслуговування енергосистеми. До того ж у зв'язку з тим, що дехто із споживачів не платить за використовувану енергію, електростанції України не мають коштів для купівлі палива на зиму, а без палива електростанції не можуть виробляти електроенергію, тому сьогодні й падає частота в системі до небезпечно низьких рівнів.

1. Зроблено багато, але не досить

Та є надія на те, що проблеми в енергетиці буде розв'язано. Ця надія пов'язана з планом Міненерго щодо реорганізації галузі.

Стара енергосистема неспроможна встигати за надто швидкими змінами на міжнародному і внутрішньому ринках. Міненерго вже почало проводити радикальну реформу енергетичної галузі для того, щоб вона могла відповідати новим умовам ринку і знову стала процвітати фінансово. Тож зробімо огляд того, що вже відбулося в енергетиці і який вона має вигляд після справді драматичних змін, які поки що не дуже зрозумілі широкому загалу. Основою для здійснення цих змін було кілька Указів Президента України, виданих минулого й нинішнього років, а також низка постанов Кабінету міністрів України, в результаті виконання яких замість дуже монополізованої структури управління галуззю країна мала була б отримати структуру, основану на конкурентному оптовому ринку електроенергії. При цьому передбачалося, що держава відійде від регулювання тарифів на електроенергію і припинить своє втручання у виробничу й комерційну діяльність усіх суб'єктів такого ринку. Внаслідок такого розвитку подій сам конкурентний ринок має забезпечити зниження затрат на виробництво електроенергії і за рахунок об'єктивних цін на оптовому ринку електроенергії установити чіткий баланс між попитом і пропозицією.

Сьогодні вже можна з цілковитою відповідальністю сказати, що в результаті зробленої Міненерго за останній рік роботи Україна має зовсім нову, цілком пристосовану до розв'язання перелічених вище завдань ринкову структуру управління в енергетиці. Для цього довелося зруйнувати багато структур, що вже віджили свій вік (таких, наприклад, як регіональні енергетичні об'єднання, що були основним гальмом на шляху реформ), і створити нові структури, здатні ефективно працювати за умов ринкових правил гри. Такими структурами стали чотири нові акціонерні генерувальні компанії, побудовані не за регіональним принципом, а на основі однакових можливостей конкурувати на оптовому ринку електроенергії. Крім того, цього року було створено 27 обласних і міських енергетичних компаній (Обленерго) для розподілу енергії споживачам на конкурентній основі. При цьому натуральна монополія (у вигляді високовольтних мереж) залишилася в цілковитому володінні держави, а для дотримання антимонопольної політики та захисту прав споживачів рік тому державою було створено Національну комісію з регулювання енергетики України. Завершує цю картину воістину революційних змін в українській енергетиці, що готують її до ринкового життя, створення спеціального державного підприємства «Енергоринок», яке будують на основі Національного диспетчерського центру електроенергетики України. Це підприємство і має стати місцем проведення актів продажу й купівлі електроенергії з урахуванням зміни її ціни щогодини протягом доби.

2. Енергетика на операційному столі. А «лікарі» не поспішають закінчувати операцію

Отут ми й підійшли до найважливішого моменту структурної реформи в енергетиці. Річ у тім, що вже виконана на даний час реорганізація в енергетиці, але, не отримавши свого завершення шляхом побудови оптового ринку електроенергії, опинилася начебто стоячи на одній нозі. Ця нестійкість, що створює враження того, ніби керівництво Міненерго втрачає керованість галуззю, саме й випливає з того, що структурна реформа обов'язково передбачала створення нової фінансової системи в енергетиці, оснований на функціонуванні оптового ринку електроенергії. Проте, зважаючи , що нову систему поки що не створено, а стару майже зруйновано, в цей проміжок часу нормальні фінансові взаємовідносини між виробниками і споживачами електроенергії почали замінювати всілякими сурогатами, що з великою натяжкою можна назвати платежами. А уряд своїми необережними діями, заохочуючи «взаємозаліки», так званий «адресний продаж» електроенергії, використання всіляких «нульових тарифів» та інших антиринкових заходів, і далі руйнує стару фінансову систему в енергетиці, при цьому не інтенсифікуючи створення нової.

Саме в цьому приховано основні причини величезних труднощів, що їх переживає енергетика України. Тут також багато в чому корінь проблеми браку коштів для закупівлі палива, бо звідки взятися «живим» грошам, якщо понад 80 відсотків операцій з продажу електроенергії здійснюють у вигляді взаємозаліків, а точніше — первісного бартеру. Відсутність нової фінансової системи, основаної на оптовому продажу електроенергії, не дає змоги контролювати надходження коштів від регіональних збутових організацій, бо поки що збережено попередні порядки в платежах і попередня система, неконтрольна енергоринку. Слід додати, що цілком абсурдна ситуація, коли уряд дозволив генерувальним станціям виступати водночас у ролі виробників і продавців електроенергії, виводить з-під оперативного контролю Міненерго величезні обсяги електроенергії, яку виробляють і продають.

Після таких істотних структурних змін у галузі зупинення робіт зі створення фінансової системи енергоринку аналогічне зупиненню складної нейрохірургічної операції на її завершальному етапі. Важко зрозуміти повільність уряду з виданням відповідної постанови Кабінету міністрів про початок роботи енергоринку, навіть беручи до уваги складний стан справ в енергетиці і входження до зимового максимуму за умов відсутності запасів палива. Розпочату операцію в галузі слід доводити до кінця, бо стара адміністративна система управління вже не працює , і тому слід якомога швидше змусити запрацювати нові ринкові механізми.

Однак дехто все ще вважає, що за нової системи в електроенергетиці буде припинено, скажімо, енергопостачання пенсіонерів. Однак реформа передбачає, що повинні платити громадяни, які спроможні це робити. А ті, хто насправді платити не може, одержуватимуть субсидії, які відшкодують частину витрат на оплату електроенергії. Тобто архаїчну систему стосовно пільгових споживачів електроенергії буде замінено програмою цільових субсидій для малозабезпечених сімей.

А хто гарантує, що ці механізми виявляться ефективнішими за колишні і що ситуація в енергетиці не зміниться на гірше? На це запитання дуже важливо одержати вірну відповідь, особливо з огляду на те, що останнім часом керівництво Міненерго часто зображують як людей, котрі не відають, що чинять, і котрі просто віддалися на волю випадкових обставин. Це абсолютно не відповідає дійсності, оскільки ринкова реформа в енергетиці здійснюється відповідно до чітко розробленого проекту, у підготовці й реалізації якого, крім вітчизняних фахівців, беруть участь понад десять консультаційних фірм світу. А для того, щоб були кошти для виконання цієї дуже складної роботи, Світовий банк підшукав так званих «донорів», до числа яких входять практично всі відомі міжнародні організації та урядові фонди багатьох країн світу. Всі вони дуже пильно стежать за тим, як впроваджується проект, і, відповідно до результатів, до України надходять різні кредити. Це свідчить про те, що радикальна реформа в енергетиці є своєрідним доказом серйозних намірів українського уряду в ринковому реформуванні всієї промисловості й економіки.

Таким чином, проект створення оптового ринку електроенергії — не «кабінетні вправляння теоретиків з Міненерго», як це інколи зображують, а чітка програма радикального реформування галузі на ринкових засадах, випробувана у багатьох країнах світу, котра дозволяє замінити віджилі адміністративні методи управління енергетикою на природні й здорові ринкові методи. Безперечно, така заміна не може відбуватись безболісно для держави й суспільства, однак зволікання призводить до ще гостріших проблем, оскільки без ринкової реформи ситуація погіршуватиметься, аж поки енергетична галузь остаточно не розвалиться, і тоді електроенергії не матиме ніхто.

3. Багато хто звик не платити. Тому розплачуються всі

Нині цілеспрямовані дії уряду потрібні не тільки у вказаному вище забезпеченні початку роботи енергоринку і особливо його фінансової системи, що передбачає чітку й прозору систему платежів за продану електроенергію. Потрібно також, щоб уряд, врешті-решт, посів чітку позицію щодо організацій бюджетної чи позабюджетної сфери, котрі не платять за електроенергію, адже умовляти їх платити — то майже те саме, що умовляти наркомана відмовитись від вживання наркотиків. Не звик платити багато хто, але енергетика повинна заробляти кошти принаймні для купівлі палива й підтримання безаварійної роботи станцій, і тому тут має діяти загальна засада, усталена в будь-якій торгівлі: не маючи коштів, ти не користуєшся товаром. Ще в багатьох областях енергетичним компаніям не дозволяють відключати боржників, які не сплачують по рахунках. Це може спричинити фінансовий крах усієї енергетики. Держава й урядовці, що сприяють продовженню абсурдної системи неплатежів, мають нести цілкову відповідальність за «темні» наслідки такої політики.

У викладених вище обставинах (в основному) й полягає велика частка правди про те, що ж насправді відбувається в українській енергетиці. За всієї складності проблем загальну картину не можна назвати похмурою, бо в цій найважливішій галузі української промисловості нині відбуваються величезні позитивні зрушення. Ці зміни вже дали вельми важливі результати: приміром, вони не дозволили розтягти енергетику країни по регіонах, як цього прагнув багато хто з регіональних керівників.

А новостворена структура в енергетиці є основою нового конкурентного ринку електроенергії в країні. Це означає, що після введення електроринку і вжиття урядом ряду заходів, що перешкоджатимуть безконтрольному розтринькуванню електроенергії, енергетики зможуть заробити достатньо коштів для закупівлі палива, і, входячи в наступну зиму, Україні не доведеться знову принижено прохати кредитів на ці цілі й жити за рахунок іноземної допомоги. І це також означає, що, нарешті, інвестори повірять у те, що наша енергетика може бути рентабельною, а отже, і привабливою для вкладання капіталу. Ці інвестиції дозволять модернізувати електростанції і підвищити їхню конкурентоспроможність.

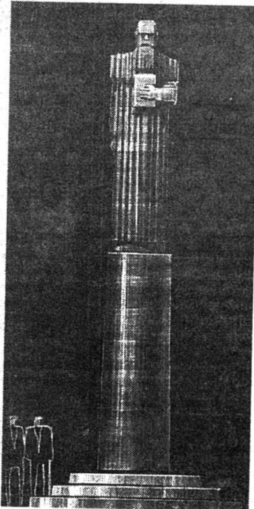
Очевидно, якщо реформи підуть успішно і електростанції матимуть гроші для купівлі вугілля, вугільні шахти зможуть заплатити зарплату шахтарям і зменшиться загроза страйків. Це приведе до оздоровлення вугільної промисловості. Електростанції також зможуть платити за мазут і газ, що знизить зовнішній борг нашої країни за енергоносії, що надходять з Росії й Туркменії, і зменшить потребу в одержанні кредитів від Міжнародного валютного фонду і Світового банку. Як сказав два тижні тому віце-прем'єр-міністр Роман Шпек, виступаючи на засіданні Верховної Ради, Україна використала більшу частину зовнішніх позик і кредитів, призначених для оплати імпорту енергоносіїв, але ж ці кредити ще належить погасити, тому заради нашого майбутнього покоління вже нині ми повинні платити за споживану енергію, включаючи електричну.

Ми не маємо права на неуспіх, бо кожній сучасній промислово розвинутій країні для виробництва продукції потрібне стабільне постачання електроенергії. Однак, щоб досягти успіху, слід позбутися «зайців», тобто не постачати електроенергію тим, хто за неї не платить, щоб решта мала в будинках світло й тепло. А для того, щоб не тільки електроенергетика, а й уся економіка України могла підвестися з колін, нам і потрібний енергоринок.

Віталій АБЛІЦОВ, «Голос України»

Точка зору

Грушевський як предмет творчих суперечок

«Я хочу... жити, щоб працювати, страждати і боротись разом з вами».

М.ГРУШЕВСЬКИЙ.

НА ЖАЛЬ, виставка проектів пам'ятників першому Президентові України, Голові Української Центральної Ради академікові Михайлові Грушевському не тільки не стала подією в житті нашої держави, а й, навпаки, внесла свою лепту в поглиблення розколу, що визначає стан сучасного українського суспільства.

Така, очевидно, наша історія, що й по смерті її видатні діячі мають боротися і за гідне місце свого останнього притулку, і за цивілізоване вшанування здійснених трудів.

Не випадково, що навіть та преса,яку важко запідозрити в особливій любові до української історії, негативно оцінила представлені на огляд широкого загалу проекти. Та й забігаючи наперед, можна сказати, що фактично виставки в мистецькому розумінні цієї події просто не відбулося. Бо не можна називати цим святим словом організацію показу провінційних та аматорських робіт, які розглянуло журі (голова М.Яковина), й визначило один з проектів, роботу над яким можна продовжити. Переможця конкурсу визначено не було, до речі, і це переконує, що й самі організатори події, яка мала місце у виставковому залі «Золоті Ворота» на Володимирській, 48, сумніваються у правильності своїх поспішливих рішень. Заради справедливості додамо, що частина членів журі, наприклад, академік П.Толочко, вважають, що гідної роботи не було представлено й конкурс треба продовжити.

Не знаю, чи є смисл розповідати (чи подавати фотознімки) про запропоновані роботи... І справді, як вже писали рецензенти, Михайло Грушевський постає перед відвідувачами показу проектів чи то як В.Ленін на броньовику (щоправда, броньовик замінено на автомобіль), чи то як П.Чайковський, що відпочиває десь у скверику, чи як «сіяч вічного й розумного», у чому має переконати глядача затиснута в руці Президента газета, чи то як оперний співак, що старанно «тримає позу»...

Власне, те, що сталося, — річ закономірна. Адже саме Михайло Грушевський символізує ту національну ідею, яку українські інтелектуали розглядають як стрижневу в концепції ідеології державотворення і яку нехтують дехто з урядовців. Про це свідчить хоча б те, що стіни урядових кабінетів найчастіше вражають присутні своєю цнотливою білизною — немає на них ні портретів видатних діячів нашої батьківщини, ні полотен, присвячених вікопомним подіям вітчизняної історії. Хіба що портрети та скульптури Леніна замінено на портрети та скульптури Шевченка...

Не сприяло творчій атмосфері конкурсу й нехтування зробленого для вшанування пам'яті та заслуг Михайла Грушевського в період президентства Леоніда Кравчука. Фактично визнаний тоді проект пам'ятника, запропонований патріархом української скульптури Іваном Макогоном та архітектором Анатолієм Ігнащенком, організатори нинішнього конкурсу просто відкинули (ображені виявленою нетактовністю і зневагою автори забрали з виставки свої проекти монумента). Можливо, хтось не знає того факту нашої історії, але саме Іван Макогон та Василь Кричевський є авторами надмогильного пам'ятника Михайлові Грушевському на Байковому цвинтарі, що був встановлений в тридцяті роки й чудом зберігся за всіх режимів. І хоче хтось це визнавати чи ні, але сам час увічнив успіх тоді молодих митців — знайдений монументальний образ видатного українця XX століття досі неперевершений!

Задля об'єктивності на кількох роботах конкурсу все-таки треба зупинитися. На наш погляд, серед представлених є такі, що могли б посприяти творенню спільного проекту (якщо це можливо, звичайно). Почнемо з місця спорудження монумента Михайлові Грушевському. Майже всі автори прив'язують фігуру Президента до колишнього будинку Центральної Ради (нині — Будинок вчителя). Іван Макогон (і, як мені відомо, його підтримує старійшина українських скульпторів академік Василь Бородай) пропонує спорудити монумент на перехресті Володимирської вулиці та бульвара Шевченка, поставивши його в одну лінію з університетом та головним корпусом Академії наук. Фігура Президента здіймається над усіма пам'ятниками, спорудженими в різні часи — В.Леніну, Т.Шевченку, М.Щорсу, місту-герою Києву...

Тепер щодо образу Михайла Грушевського. Всі запропоновані проекти не відображають духовної суті Великого Українця. Але все ж найближче до цієї мети стоїть проект Івана Макогона та Анатолія Ігнащенка. Дев'ятиметрова постать Президента вражає своєю імпозантністю та монументальністю.

Цікаві також ідеї, закладені в пам'ятникові (точніше, меморіальному комплексі), автори якого пропонують спорудити від нинішнього монумента Т.Шевченкові (перед університетом) до Будинку вчителя (через новий підземний перехід) барельєфну стіну із зображенням скульптурних портретів та епізодів боротьби за незалежну Україну. Завершує стелу портрет Михайла Грушевського, який значною мірою повторює роботу Івана Макогона та Василя Кричевського.

* * *

Серед пільг, що їх мали римські сенатори, була й така — встановлювати за життя власні мармурові портретні зображення — погруддя. Не всі мали відповідні фінансові можливості й виставляли воскові фігури. Південне сонце вносило свої корективи в роботу античних скульпторів. Сатирик Ювенал сміявся з оплилих сенаторських плечей, вух, носів...

Якщо результати проведеного конкурсу не скасують і 17 березня — в день утворення Центральної Ради — будуть проголошені переможцями визначені тепер автори запропонованого монумента Михайлові Грушевському, то організатори цих заходів не тільки дадуть роботу сучасним ювеналам, а й майбутнім поколінням, які змушені будуть віднести споруджувані нині пам'ятники Президентові до музеїв і продовжити пошуки гідного йому Вічного Образу. Й пошуки ті будуть далекі від космополітичного прагматизму й містечкової провінційності.

На знімку: один з проектів І.Макогона пам'ятника М.Грушевському.

Анатолій БЕНЬ, «Голос України»

Хто варить кашу на бунті порожніх каструль

«РЕАЛЬНОЮ підставою обвинувачень й арешту колишнього народного депутата України, голови Народної партії, президента синдикату «Олімп» і голови комітету вкладників (тих самих, ошуканих трастами) Леопольда Табурянського є його політична діяльність та активне втручання у протистояння фінансової олігархії та народу». Такого висновку дійшли два захисники екс-парламентарія — відомий київський адвокат Віктор Ніказаков та громадський захисник від асоціації колишніх депутатів Яків Зайко, про що вони заявили на прес-конференції у Києві.

Захисники нагадують, що Л.Табурянський був заарештований у Дніпропетровську 30 серпня цього року і звинувачений у порушенні порядку організації зборів, у закликах до насильницьких дій, придбанні, виготовленні та зберіганні вогнепальної зброї. Це сталося після проведення в обласному центрі нашумілої акції протесту ошуканих вкладників трастових компаній, названої у простонародді «бунтом порожніх каструль». Захисники дніпропетровського політика і підприємця стверджують, що він своїми заявами на зразок «Або приборкайте фінансових шахраїв, або ідіть у відставку!» та пропозиціями про те, кому в першу чергу слід повертати виманені у вкладників кошти — найбіднішим вкладникам, — наступив, як кажуть, на хвіст місцевим та київським можновладцям. Начебто ці можновладці хотіли, щоб вклади чи дивіденди від них насамперед отримали їхні люди, які внесли не копійки, а великі суми.

Генеральний прокурор України Григорій Ворсінов на нещодавньому спільному засіданні двох постійних парламентських комісій, де обговорювалась його кандидатура на пост Генерального, на пряме твердження народного депутата Степана Хмари про фальсифікацію справи Л.Табурянського сказав, що прокуратура виходила лише з юридичних мотивів, і не міг вчинити інакше, адже, мовляв Л.Табурянський закликав до масових заворушень, зокрема, блокувати залізницю, вокзал і деякі інші життєво важливі об'єкти обласного центру.

У розвиток цієї версії у справі фігурують зброя та боєприпаси, що їх вилучено під час обшуків у житловому та службовому помешканнях ексдепутата після кількох днів по його арешті. Але захист стверджує, що обшук було здійснено з порушенням процесуальних норм — без участі звинуваченого та його рідних, окрім того, у цій процедурі начебто, за свідченням міліції, брали участь особи, чиї прізвища не занесено до протоколу обшуку. Це та інше дає захисникам підстави припускатися думки, що обріз дрібнокаліберної гвинтівки та гранату звинуваченому було спеціально підкинуто, щоб засадити його за грати.

Правоохоронні органи знову ж таки стоять на своєму й версію захисту заперечують.

У Л.Табурянського, як то кажуть, не відбереш — він здатен «завести» ошукану публіку, вплинути на неї закликами.

Чого у цих його поривах більше — чи намагання набути політичних дивідендів, чи самопожертви в ім'я захисту інтересів людей — не про те нині мова. Та й справи це не стосується.

У розрізі «бунту порожніх каструль» можна навіть згадати про певний вплив Леопольда Табурянського на натовп 1990 року під час погашення бунту у місцевій в'язниці, де, за іронією долі, нині й перебуває в СІЗО він сам. Але виставити колишнього народного обранця мало не озброєним терористом — що ви на це скажете?..

Невже один з тих, хто приймав Акт незалежності України, став для держави такий небезпечний, що виникла нагальна потреба вдаватися до крайнього запобіжного заходу — взяти під варту? Особливо, коли до всього ще й зважити на незадовільний стан його здоров'я — Л. Табурянський хворіє на стенокардію, виразку дванадцятипалої кишки, гепатохолецистит. За словами самого обвинувачуваного (як стверджує захист), ліки, котрі передають рідні, до нього не доходять, натомість йому роблять ін'єкції не відомого йому препарату, від чого хворий навіть був знепритомнів. Адвокат та громадський захисник, переконані, що саме таким шляхом з їхнього підзахисного намагаються витиснути зізнання власної вини, зокрема у зберіганні незареєстрованої зброї та боєприпасів. Іншого ж бо виходу, кажуть, у правоохоронців немає, інакше виходитиме, що зброю справді підкинуто.

Протестуючи проти звинувачень і методів ведення слідства (підслідного, як стверджує захист, спочатку навіть було позбавлено права скористатися послугами адвоката), Л.Табурянський оголошував голодівку і припинив її тимчасово лише на прохання адвоката Ніказакова.

Захист припускається думки про політичне замовлення цієї справи і радить шукати замовників серед найвищих можновладців.

Судовий розгляд справи Табурянського тривав з 24 жовтня по 14 листопада і завершився... відстороненням судді: захист підсудного склав меморандум про порушення прав людини.

Другий раунд суду над Л.Табурянським мав розпочатися 23 листопада, однак у зв'язку з хворобою адвоката, його відклали і поновили 4 грудня. Не будемо гадати, чим він завершиться.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ, «Голос України»

Наодинці з Чорним Драконом

ТОЙ, ХТО захоплюється бойовими мистецтвами, полюбляє художні фільми на цю тему, звичайно, знає або принаймні чув про цю людину. І от завдяки Георгієві Кобилянському — генеральному директорові Міжнародної професіональної ліги кікбоксингу «Славутич» — ми дістали змогу поспілкуватися, посідити за одним столом з Роном ван Кліффом, якого в спортивному та кіносвіті знають ще й як Чорного Дракона.

До нашого міста пан Кліфф прибув як представник Всесвітньої федерації боїв без правил. Він академік східних єдиноборств та популярний кіноактор, який знявся у понад сотні стрічок, тридцять з них разом із Брюсом Лі, Чаком Норрісом. У нього вчилися виконавці ролей Джеймса Бонда (минулий — Шон Коннарі та нинішній пан Браун). Український глядач знає картини за участю Рона ван Кліффа «Суперзброя», «Чорний дракон», «Бумеранг» та інші. Він — п'ятиразовий чемпіон світу з карате, очолював охорону Майкла Джексона під час турне зірки до Японії. Працював і з чарівною Уітні Х'юстон, Стіві Уандером, Мадонною, інструктував працівників спецслужб, автор кількох кіносценаріїв, книжок зі східних єдиноборств.

А до України цей 52-річний американець приїхав не відпочивати (хоча, здається, встиг побувати в усіх київських музеях), а робити бізнес.

Бої без правил. Живцем їх бачили тільки в США. Там і відбуваються чемпіонати світу з цього екзотичного поки що для нас виду спорту. Черговий такий турнір призначено на 16 грудня в Буффало. Трохи більше години з'ясовуватимуть стосунки вісім атлетів.

А в березні наступного року бої без правил зможемо побачити і ми з вами. До нас приїдуть відомі майстри Ден Северин, Олег Тактаров, Патрік Сміт, Кен Шемрок, Бейв Бенето і Девід Еббот. Вийдуть на ринг і представники України. Кандидатури назве Міжнародна ліга кікбоксингу «Славутич». За 50 тисяч доларів змагатимуться каратисти і дзюдоїсти, майстри східних єдиноборств, важкоатлети, професіональні боксери.

— Що ж це за вид спорту — бої без правил, хто об'єднує його представників? — про це й запитали Рона ван Кліффа.

— Почну з того, що федерацій існує три: UFC, WUCC, WFC. До речі, це майже споріднені організації. Я є керівником останньої, але до Києва приїхав як представник першої. Основна різниця між ними — гроші, які дають спортсменам за участь у поєдинках. UFC — виділяє за перше місце 50 тисяч доларів, WUCC — 150 тисяч, а моя WFC — 250 тисяч.

— Як перемагають у боях без правил: нокаутом чи за очками?

— Поєдинок завершується або нокаутом, або спортсмен сам подає знак рукою, що він здається, або арбітр чи лікар припиняють єдиноборство.

— Скажіть, а спортсмени з яких видів єдиноборств лідери у ваших змаганнях?

— Велику перевагу мають представники різних видів боротьби: вільної, греко-римської, дзюдо. Хто не володіє прийомами на підлозі, обов'язково зазнає фіаско у боях без правил. Адже практично більша частина зустрічі проходить у партері. За два з половиною роки існування наших чемпіонатів сім з восьми переможців були саме з числа борців.

— На перший погляд, цей вид спорту дуже небезпечний...

— Це тільки на перший погляд. Не дозволяється ламати кінцівки, хапати за волосся, давити на очі тощо. Ми дуже пильно стежимо за тим, щоб не було важких травм. У нашому виді це тільки синці, подряпини, вибиті пальці, тріщини кісток. У порівнянні з тим же професіональним боксом це дитячі пустощі. Адже боксери, одягнуті в рукавички, лупцюють один одного щосили в голову, корпус. Протягом 10 раундів назбирується до тисячі ударів у голову й стільки ж у корпус. У нас — не більше двадцяти разів за бій. Спробуй удар більше голою рукою! І потім, знову ж таки, у нас більше борцівських прийомів, ніж боксерських.

Я дуже радий, що цей захоплюючий спорт невдовзі побачать і у вашій країні. Приїдемо до вас у березні з найкращими атлетами і моїми друзями — легендарним чемпіоном з боксу Мохаммедом Алі та кіноактором, зіркою Голлівуду Едді Мерфі. До речі, ми утворили на базі МПЛК «Славутич» Європейську федерацію UFC. А пан Кобилянський — єдиний, хто має ліцензію на проведення офіційних боїв без правил в Україні.

Узагалі це дуже прибутковий бізнес. У США бої без правил надзвичайно популярні. До них величезна увага платних каналів телебачення.

— Гаразд. Давайте трохи поговоримо про вас. Коли відчули в собі акторський талант?

— Кінокар'єру розпочав 1965 року, коли повернувся з В'єтнаму. Спершу був каскадером у бойовиках. Моїм фахом були стрибки з висоти. Одного разу довелося стрибнути з 19 поверху, але на повітряну подушку. А ще — каскадерське керування авто. Трохи жив у Гонконгу. Там навчався в баптистському коледжі. Там познайомився і почав працювати з Брюсом Лі. 1975 року повернувся до США. Закінчив університет у Нью-Йорку, факультет кінематографії. За своє життя знявся в величезній кількості стрічок. Останніми роками виконую одну з головних ролей у серіалі, який популярний в Америці. А ще пишу сценарії. Збираюся зняти біографічний фільм «Життя Рона ван Кліффа».

— А що ви робили у В'єтнамі?

— Служив протягом 13 місяців кулеметником на вертольоті, що вивозив поранених з поля бою. Одного разу нас підбили. Я дістав серйозне поранення і «Срібну зірку». Окрім цього служив ще в морській піхоті, у поліції.

— Кажуть, ваш син не пішов дорогою батька, а обрав музичну кар'єру, ніби він — король репу?

— Не зовсім так, бо мій 21-річний син — студент відділення кінематографії Каліфорнійського університету. А от стосовно репу — то чиста правда. Має вже власних два альбоми та компакт-диск. За один з альбомів він заробив аж мільйон доларів. Отож, багатший за тата.

... Наш гість щодня дві години віддає заняттям спортом: аеробіці, карате, кікбоксингу, полюбляє біг. До речі, останній нью-йоркський марафон Рон ван Кліфф подолав за 3 години 56 хвилин. Він ніколи не курив, не вживає алкоголю і пропагує здоровий спосіб життя. Прекрасний приклад, чи не правда? А ми зачекаємо до березня і подивимося, що воно за диво — бої без правил.

На знімку: Чорний Дракон Рон ван Кліфф.

Фото Олександра ЗАДИРАКИ.

Іван ОЗЕРЧУК, журналіст

Поєдинок фаворитів

Завтра в матчі чемпіонату країни з баскетболу зустрічаються «Київ-Баскет» — «Будівельник-Хорда»

ГАДАЮ, що болільники, які завтра завітають до спорткомплексу «Меридіан» у Києві, не пошкодують. Адже о 16.15 розпочнеться один з найголовніших матчів чемпіонату, в якому переможець попереднього турніру зустрічається з срібним призером. Ця подія, зрозуміло, викликає величезний інтерес серед прихильників баскетболу. Тому я попросив наставників команд-суперниць розповісти, що вони думають стосовно цього поєдинку.

Геннадій ЗАЩУК («Будівельник-Хорда»):

— Вірю, що це буде великий баскетбол на радість глядачам. Обидві команди, не сумніваюся, докладуть максимум зусиль, щоб його продемонструвати.

Із суто спортивної точки зору, зрозуміло, інтерес до гри надвисокий. Адже на майданчику з'являться майже всі гравці національної збірної. Команди добре знають одна одну. Хто ліпше підготується насамперед психологічно, той і візьме гору.

— Геннадію Сергійовичу, як гадаєте, суперники сьогодні у хороших кондиціях?

— Я хотів би насамперед, щоб наших гравців обминали травми. Адже вони не дають можливості набути команді саме тієї найкращої форми, про яку ви говорите.

Місяць-півтора тому я міг би без вагань сказати, що моя команда перебуває у чудовій формі. Але тепер є травмовані. А от стосовно ставлення до роботи у мене немає ніяких претензій до підопічних. Більшість із них — спортсмени з великої літери.

Андрій ПІДКОВИРОВ («Київ-Баскет»):

— З «Будівельником» у нас завжди особливі стосунки. Що й казати, зустрічатимемося з дуже сильною командою, лідером українського баскетболу. Не приховуватиму, ми завжди ставимо мету виграти у земляків. А от здійснити це напрочуд важко. Не сумніваюся, що і це наше побачення буде гострим і безкомпромісним.

— Згадаймо: в чемпіонаті вам ще жодного разу не вдалося переграти незмінного володаря золотих медалей. Лише в Кубку Європи торік ви двічі брали гору над «Будівельником». Можливо, спеціально готуватиметеся до цього важливого у всіх відношеннях поєдинку?

— Узагалі ми серйозно готуємося до кожного матчу. А до зустрічі з чемпіоном і поготів. Дуже ретельно. «Будівельник» має оригінальний ігровий почерк, ряд сильних виконавців. Ми знаємо його сильні та слабкі сторони. Ну, а гра вже покаже — чи знайдемо ми переможну тактику, чи зможемо нейтралізувати лідерів суперника.

— Як відчуваєте, набули ваші підопічні бойової форми?

— Те, що боротимемося з «Будівельником» не шкодуючи сил, можете навіть не сумніватися. Але, на жаль, існує багато проблем. Починаючи з вересня, майже не мали серйозної ігрової практики. Погано, що дуже пізно почався чемпіонат і одразу настала тривала перерва, яку організували спеціально для національної збірної.

У єврокубках зіграли поєдинки з болгарами та французами. До цього списку долучу ще й зустрічі з донецьким «Шахтарем» та одеською «БІПА-Модою». Оце і все. Як бачите, негусто. Дуже наполегливо тренуємося. Але, повторюю, не зустрічалися достатньо разів із сильними суперниками. Однак ніякі турніри не замінять матчів чемпіонату. Він передбачає зовсім інший режим роботи. Це зовсім інші, значно вищі категорії вимог.

Я згадав про паузу для збірної. Ми всі патріоти, а ця команда — головна наша турбота. Але треба не забувати і про клуби. Бо без них не буде збірної. Наш колектив, до речі, делегував до національної команди чотирьох гравців...

На знімку: це було в минулому — дуель Ігоря Молчанова з «Будівельника-Хорди» (ліворуч) та Віктора Савченка («Київ-Баскет»). Завтра очікується нове цікаве протиборство.

Фото Миколи БОЧКА.

ПРО ВСЕ ПОТРОХУ

Футбол. Керівництво футбольного клубу «Шахтар» (Донецьк) затвердило на посаді головного тренера Валерія Рудакова. Допомагати йому в роботі зголосився блискучий у минулому воротар «Шахтаря» та збірної СРСР, 47-річний Юрій Дегтярьов, який дослужився до високих міліцейських чинів. Але, як бачимо, футбол взяв гору. Сподіватимемося, що величезний досвід, твердий характер, авторитет Дегтярьова прислужиться донецькому клубові.

Є поповнення і в тренерській команді київського клубу ЦСКА-«Борисфен». До Михайла Фоменка, Сергія Балтачі та Віктора Чанова приєднався Павло Яковенко, який в нинішньому сезоні очолював нікопольський «Металург».

А тим часом триває підготовка до міжнародного турніру з футболу для залів «Кубок Борисфена», який відбудеться 27—28 грудня в київському Палаці спорту. Як нам стало відомо, розпочали спеціальну підготовку до змагання футболісти, які готуються зіграти за команду зірок 80-х років. Це — Володимир Безсонов, Геннадій Литовченко, Василь Євсєєв, Павло Яковенко.

Уже відомі п'ять з шести учасників новорічного турніру: ЦСКА-«Борисфен», «Динамо» (Тбілісі), «Шахтар» (Донецьк), ЦСКА (Москва), команда зірок. Московський «Спартак», висловивши вдячність за запрошення, повідомив, що остаточне рішення буде прийнято буквально сьогодні. Якщо в розіграші «Кубка Борисфена» не забажають взяти участь футболісти київського «Динамо», то охочих вистачає: «Динамо» (Москва), «Спартак-Аланія» (Владикавказ), «Локомотив» (Москва), кілька українських елітних клубів.

* * *

Авторитетний англійський часопис World Soccer назвав лауреатів футбольного року, що їх визначають за трьома номінаціями, — гравець, тренер та команда.

Отож, найкращим серед гравців названо нападаючого італійського клубу «Ювентус» Джанлука Віаллі. Другим у цьому престижному списку названо його одноклубника Алессандро Дель П'єро. Третій — капітан збірної Німеччини Юрген Клінсманн, який в нинішньому році виступав за англійський «Тоттенхем», а нині грає в мюнхенській «Баварії».

Найкраща команда за версією місячника «Аякс» (Нідерланди), а тренер — її наставник Луї ван Галь.

Баскетбол. Фінальна частина чемпіонату Європи 1997 року серед чоловіків, за яку успішно борються баскетболісти збірної України, відбудеться з 25 червня по 6 липня в Іспанії.

Авторитетний український тренер Владислав Пустогаров, який протягом року успішно очолював національну збірну Єгипту, яка під його керівництвом виграла чемпіонат Африки, повернувся додому. Він поповнив тренерський штаб національної збірної України, який очолює Зураб Хромаєв.

Анатолій БЕНЬ, «Голос України»

Сало — на нюх, а ікону?

або Звідкіля у бориспільських митників «куряча сліпота»

Нелегальний потічок культурних цінностей та антикваріату за кордон поступово перетворюється у таку ріку, що й загати їй поки що немає. Контрабандисти прориваються будь-кудою — водою, сушею й повітрям. Скажімо, з допомогою деяких крутіїв з авіакомпанії «Авіалінії України». Як встановили компетентні органи, лише протягом двох останніх років вони неодноразово використовували з цією метою авіарейс «Київ—Нью-Йорк». Члени екіпажів, бортпровідники не цураються прихопити з собою, окрім українського сала чи горілки, ще й кілька речей антикваріату — картину, ікону чи іншу заборонену для вивозу за межі України цінну річ, за котру в Америці платять ой які грошики. Невже перед вильотом лайнера з Бориспільського аеропорту до Нью-Йорка, на деяких митників Бориспільської митниці раптом нападає «куряча сліпота», і тому всі ці антикварні речі пропливають повз їхні очі?

На цю свою (платну чи ні?) недугу бориспільські митники якось і не скаржаться, і про неї ми могли б навіть і не знати, якби не їхні колеги з Нью-Йоркського аеропорту імені Кеннеді. Саме американські митники й вилучають у «авіалінійців» вивезені від нас предмети антикваріату. Так, лише 29 червня 1994 року під час проходження митного контролю екіпажу авіарейсу № 107 «Авіаліній України» у стюардеси Тетяни Бурлаченко було вилучено велику кількість речей церковного культу і антикваріату. Цього ж числа під час митного огляду затримано штурмана екіпажу Віктора Котлярова, який віз ліки, що належать до розряду наркотичних та заборонені в США. А 10 березня цього року під час проходження митного контролю затримано стюарда «Авіаліній України» Олега Шев'яка, у якого вилучено велику кількість предметів культу, творів мистецтва та антикваріату.

Але цим хвороби наших чиновників не обмежуються. Як і належить, американці після кожного такого випадку оформляють відповідні документи і передають представникам наших консульських служб чи «Авіаліній України». А потім дуже дивуються, дізнаючись, що в Україні з тих спійманих на гарячому без п'яти хвилин контрабандистів (назвати їх контрабандистами можна після суду) — як з гуски вода. Їх не те що не притягнуто до кримінальної відповідальності, а й залишено і надалі на тих самих контрабандних надприбуткових жилах. Ба, навіть повертати в Україну затримані в Нью-Йоркському аеропорту предмети антикваріату наші чиновники не поспішають — про це їм змушені нагадувати американці, котрі, до речі, вважають, що вивезенням з України творів мистецтва й антикваріату займається кілька організованих злочинних формувань.

Проблему контрабанди й вивезення за межі України культурних цінностей мусила прискіпливо вивчити постійна парламентська Комісія з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією, котра ухвалила звернутися до Генеральної прокуратури з пропозицією порушити пов'язані з цим кримінальні справи. Вирішено також спільно з відповідними відомствами зорганізувати інвентаризацію українських музейних цінностей. А на адресу Президента України надіслано листа й копії відповідних матеріалів про контрабанду з України культурних цінностей, де вказано на ганебне зволікання у цій справі деяких представників української виконавчої влади. Як повідомила нещодавно парламентську Комісію Генеральна прокуратура України, СБУ і Держмитком під її контролем продовжують перевірку цих фактів.

Дмитро КОНОВАЛОВ, «Голос України»

Полоненики чужих пристрастей

Через сто з гаком років після появи книжки Чезаре Ломброзо «Геніальність і божевілля» ми спробували повернутися до цієї теми

***Метою** спроби послужила фраза з першого російського видання: «... ті лікарі-психіатри, до яких видавець звертався з проханням дати до перекладу відповідні примітки, не змогли цього зробити успішно: одні — через брак вільного часу, інші — внаслідок незнання італійської мови чи незгоди з головними положеннями автора».*

—Давайте домовимось одразу, — з усмішкою вислухавши мене, попередила головлікар Київської обласної психіатричної лікарні, — геніїв не бачили ані ми, ані ви. Що ж до манії величності — це дуже серйозна хвороба.

—Більш того, — лагідно дивлячись на мене, доповнила заступник головлікаря з медичної частини, — це синдром, супутній прояву ряду захворювань.

Ось так умить опинилися по той бік геніальності оповиті ореолом страждання та вічно гнані жанни д'арк, бодлери чи там руссо з наполеонами. Але ознайомитися хоча б із сучасним поглядом психіатрії на цю хворобу можливо?

Не переконаний, що мене зрозуміли, але так чи інакше я стою на покритій кригою 28-й платформі «Київ—Фастів» вокзалу, який гуде роєм і гуркоче вже удосвіта суціль закордонною й блатною музикою. Не бажаючи мокнути під мжичкою чи то снігу, чи то дощу, до електрички з розмальованими морозом вікнами, відтискаючи зачинені двері, ще за годину до відправлення без зусиль проникають тітки з «кравчучками», особи у формі кольору хакі та явно не військової виправки, а також гегемон з нічної зміни, якого легко впізнати по пляшках пива й горілки у руках. Як, цікаво, назвали б італійські психіатри тих, хто запасається на прожиток без міри, видає себе не за того, ким є насправді, чи починає пити на світанку? Бо ми їх ніяк не називаємо. Звичайні люди перехідного періоду, іноземцям незрозумілі.

Лікар О. (жіноче відділення лікарні): — Хвороба, якій ми приділяємо основну увагу, — шизофренія. Зароджується вона не від надмірних занять розумовою працею, не від захоплення письменництвом чи малюванням й не через вплив якоїсь спеціальної освіти. До захворювання схильні люди з такими рисами характеру, як відлюдність, нетовариськість, непрояв цікавості до оточуючого життя ще у молодому віці, коли людина тільки починає формуватися, й насамперед у психологічному плані. Те, що вас цікавить, приходить пізніше, у середньому віці, й зустрічається частіше у чоловіків, аніж у жінок.

Ось тут Ломброзо спростований у всьому, окрім віку прояву хвороби. Соціальні умови, чи що, в іноземців трохи кращі, а тому й причини захворювання трохи шляхетніші?

—Які саме хвороби супроводжує манія величності? Маніакально-депресивний психоз, паранояльний розвиток, дуже близький до шизофренії, й експансивний синдром з ідеями величності при сифілітичному ураженні головного мозку, так званому прогресивному паралічу.

Я не впевнений, що мені все зрозуміло, окрім одного: Ломброзо, здається, теж не наполягав на манії величності як хворобі, яка існує осібно. Та й тим, з ким я їхав у електричці, що повзла раннім уздовж недобудованих бетонних коробок, засипаних снігом змерзлих хат та переповнених торбешниками перонів, до науки діла немає. Їхню гідність аніскільки не зачіпають зафарбовані широкими кривулями олійної фарби сидіння й спинки вагона. Це те, що збереглося. На місці вчасно обдертих де фарбована фанера, де пластмаса, прикручені болтами так, що під час необережного руху одяг рветься одразу. Вони із задоволенням лають усіх і все, можна Єльцина, а можна й Мороза, демократів обов'язково, комуністів стриманіше: публіка в літах, страх свій ще пам'ятає. І на компанію з чотирьох роботяг, яка примудрилася беззвучно, швидко й високоякісно напитися, ніхто звично не звертає уваги. Навіть коли, зачадивши дешевим тютюнiським тамбур, вони, штовхаючи торбешників, що виходили, втрьох заспокоюють четвертого, котрий з піною на губах доводить, буцім служив у розвідці. Італійці, що б ви сказали з приводу тих, хто обідрав сидіння на нашу згадку з розвідки? Його прізвище часом не Штірліц? А може, він уже доріс до Зорге, або навіть Абеля з Дрейком?

Лікар В. (чоловіче відділення лікарні): — Чому вони себе уявляють тими чи тими геніями? Це залежить від часу, в якому живуть, від рівня освіченості, від начитаності. Від тієї інформації, яку одержують з газет, бачать по телебаченню, чують по радіо. Сам стиль життя накладає відбиток на хворих. Можливо, тому дуже рідко зустрічаються нині хворі на манію величності.

Лікар О.: — Ось вам яскравий приклад. Нещодавно ми дивилися хвору, яка уявляла себе нареченою Христа. У своїх психотичних переживаннях вона бачила, як до неї з'явилися батько та мати Христа й дуже прохали народити їм онуків. А потім сам Ісус з'явився, освідчувався їй у коханні. Здавалося б, сам Христос хоче мати від неї дитину, але не те що в її поведінці — навіть у словах її не було ніякої величі. Питаю: «Ну, а як же ви маєте намір жити з ним: чи у палацах, чи на небесах, чи в раю?» — «Та ні, — каже, — в селі. Мать там іменіє. Казав, що багато роботи давать мені не буде». Ось така велич.

Мені ні сіло ні впало спадає на думку, що Христос не мав дружини, дружини були в Магомета. Але — мовчу. Салман Рушді вже добалакався...

—Хочу зазначити, що ми обласна лікарня, лікуємо в основному мешканців села. Внаслідок способу життя їхні переживання більш звичайні, менш фантастичні.

Ще одна відмінність. Італієць вважав, що освіта ні до чого. Хвороба усіх рівняє.

—Ким вони найчастіше себе уявляють? Мої хворі у своїх маніакальних ідеях — наречені Горбачова, Єльцина, взагалі когось із видатних російських громадсько-політичних діячів. Тримають зв'язок із Москвою по радіо. Ось вам, до речі, яскравий сучасний приклад. Є в мене хвора на шизофренію, яка вважає себе всеукраїнською красунею. У конкурсах краси участі не брала, не така молода. Раніше, звичайно, була цікавою, їй робили багато компліментів свого часу. Ось вона й живе тими уявленнями, але на сучасний кшталт. «Голоси» їй повідомляють про те, що вона перемогла у всіх конкурсах, що одержала в нагороду «Мерседес». Й у той само час майже безперервно хворіє, більшу частину життя провела в нас.

Лікар В.: — Тут ще треба враховувати і вплив сучасних віянь. Одна справа, коли не вистачає ані ліків, ані грошей, людина змушена займатися гомеопатією, уринотерапією, іншими видами самолікування. Й інша — коли порозводилося безліч цілителів, екстрасенсів та їм подібних «лікарів», які буцім виліковують навіть від того, що лікуванню не піддається. Ось вам приклад хворого з маніакально-депресивним психозом. Він вважає, що шляхом усіляких кросвордів може розрахувати, скільки разів ви жили на землі. Я, до речі, за його графіками, вісімнадцять. І так само твердо переконаний, що лікує усіх хворих. «А як же ти лікуєш?» Він не знає й сам, як пояснити. Але твердо вірить, що може позбавити багатьох від багатьох хвороб.

Мені здається, італієць теж багато говорив про віяння, й не лише свого часу. Й дуже застерігав щодо небезпеки надто серйозного сприйняття хворих, які підпали під їхній вплив, як оточуючими, так і можновладцями. А що ми маємо?

Лікар В.: — Раніше таких хворих було багато. На території нашої лікарні ви могли б побачити у повоєнний період людей, обвішаних орденами, медалями, регаліями усіх сортів та видів. Куди там Жукову з Будьонним! Ці люди були шумливими, недоладними, химерними. Своєю неспокійною поведінкою вони одразу звертали на себе увагу. Часто своїми прожектами, винаходами вони суттєво ускладнювали роботу різних установ, організацій, та й редакцій, до речі. У всьому ж іншому вони рідко небезпечні для оточуючих. У найближчі років вісім-десять, щоправда, у зв'язку із спалахом сифілісу, очікуємо такий наслідок цієї хвороби, у разі, якщо вона недолікована, як прогресивний параліч.

Лікар О.: — У принципі й ці хворі дуже рідко вирізняються негативним афектом. Вони, як правило, щедрі, доброзичливі. На всі свої неіснуючі мільйони обіцяють купити лікарні багато автобусів, літак, що-небудь ще дорожче. Та й у суспільстві через свою набридливість, надмірну вимогливість, нескінченну балакучість, низку інших ознак поведінки, які одразу впадають в око, довго не втримуються. Дуже швидко потрапляють до нас.

Я не маю підстав не вірити їм. Практики. Й довго не забуду секунд тридцяти стояння на порозі відділення, поки лікар В. викликав лікаря О. За дверима панували веселощі. Але такі, що сиротами вкрилася спина. Пізніше я дізнався, що смішки ці по віні безтурботні звуться по-науковому гіпоманіакальним станом і слугують однією з яскравих ознак хвороби. Думка ж про те, що ці люди щасливі, здалася мені блюзнірською.

Лікар В.: — Хвороби як відображення труднощів нашої доби? Якось ми сиділи, розмовляли про складнощі сучасності. Років три тому... Ну, думаємо, усіх хворих звезуть до нас, кого тільки не зустрінемо. Але з інопланетянами клопоту виявилося не більше, аніж завжди. Не турбують нас ані відьми, ані чаклуни, ані святі.

Лікар О.: — В основному старе звучало й звучить. Захворювання стабільні з року в рік буквально, якщо звіритися з науковою літературою, із середньовіччя. Зокрема? Будь ласка, усі паранояльні різновиди маячення: переслідування, ревнощів, винахідництва. З нового хіба що депресії, маячення зубожіння, винності. Більш нічого.

І ще що мене наостанок цікавило уже поза зв'язком із великим, але незастосовним в умовах нашого життя психіатром: наскільки часто зустрічаються професійні захворювання серед лікарів цього профілю?

Лікар О.: — Я працюю тридцять два роки. Були за моєї пам'яті такі випадки, але це не профзахворювання.

Лікар В.: — Я — близько тридцяти. І твердо можу сказати: не знаємо таких фактів. Лікар такий само, як і будь-яка людина: якщо уразливий до таких захворювань, тоді — так. У всьому іншому це пусті вигадки.

Півтори години я провів на заледенілому, висотою метрів у три необгородженому пероні у чеканні електрички. І, спостерігаючи усе за тими ж торбешниками, випиваками й бомжами, усе вагався: а може, мені до іншої лікарні з'їздити? Може, там щось скажуть на захист великого Ломброзо, який так і не прижився на грунті нашої психіатрії? Але ж не спосіб життя хворих, мабуть, визначає хворобу, а соціальні умови — більш серйозна річ, аніж відмінності між містом і селом? Та й, врешті-решт, я ж просто допитливий, а не фахівець, майже зовсім не Достоєвський і вже напевне не чоловік Марії Магдалини. Тим більше, що вона не мала чоловіка. Якщо вірити легенді.

Мал. Володимира ВАСЬКОВЦЕВА.

Лидер продаж

Panasonic KX-F130BX - это одновременно факс, копировальный аппарат, автоответчик и интегрированная телефонная система. Купив Panasonic KX-F130BX, вы приобретете надежного помощника.

Прошла пора упущенных возможностей. Теперь в любое время дня и ночи, даже в ваше отсутствие, предварительное включение автоответчика и факсимильного аппарата обеспечит получение четких устных сообщений и факсов.

Кроме того, вы сэкономите драгоценное время, используя копировальные возможности аппарата и интегрированную телефонную систему со спикерфоном.

Доступный, пользующийся колоссальным спросом, Panasonic KX-F130BX - необходимый компонент любого бизнеса!

Мы рекомендуем пользоваться аппаратурой, которая рассчитана на 220 В.

Наконец-то появился доступный факсимильный аппарат, совмещающий в себе сразу 4 функции!

Панасоник, Япония. Настоящее Качество!

Panasonic KX-F130BX

Panasonic
Панасоник

Информация о третьем выпуске акций
АКБ «АЗОВ-БАНК»

Акционерный коммерческий банк «АЗОВ-БАНК» основан 31 января 1991 года.

Адрес банка: 341032, Украина, Донецкая область, Мариуполь, проспект Ленина, 35.

Решением общего собрания акционеров от 5 октября 1995 года (протокол № 7) уставной фонд банка увеличивается до 225 000 000 000 (двести двадцать пять миллиардов) карбованцев.

Планируемый объем эмиссии составляет 202 500 000 000 (двести два миллиарда пятьсот миллионов) карбованцев.

Увеличение уставного фонда производится путем выпуска простых именных акций в количестве 202 500 штук номинальной стоимостью 1 000 000 карбованцев каждая.

Подписчиками этого выпуска могут быть юридические и физические лица.

Акционеры имеют право участвовать в управлении банком лично или через своих представителей. Право на участие в голосовании дает пакет из 100 акций. Принцип голосования 1 акция — 1 голос.

Срок подписки на акции:
начало — 20 декабря 1995 года
окончание — 20 июня 1996 года

Размер дивидендов по простым именным акциям устанавливается общим собранием акционеров.

Гражданам при подписке на акции необходимо иметь паспорт, а юридическим лицам типовые формы бухотчетности и аудиторское заключение об источнике формирования средств.

Размещение акций будет проводиться в помещении АКБ «АЗОВ-БАНК».

Контактный телефон: (0629) 34-61-72.

МОЛОДЫЕ МАМЫ!

Пока Вы находитесь в отпуске по уходу за ребенком, за 4 месяца, не выходя из дома, Вы получите не только престижную профессию бухгалтер, но и уверенность в завтрашнем дне Вашего ребенка.

Присваивается квалификация и выдается свидетельство установленного образца.

Прием в течение всего года, без ограничений по возрасту и образованию.

Специалист по бухгалтерскому учету — одна из наиболее престижных и высокооплачиваемых женских профессий.

Вышлите это объявление по адресу:
310129, г. Харьков, а/я 8924
и Вы получите полную информацию об обучении и институте.
☎ *(0572) 409-528, 263-507*

6401340912

Харьковский финансово-экономический институт

ОРГАНИЗАЦИЯ РЕАЛИЗУЕТ:

☑ эмульсол для приготовления СОЖ;

☑ эмульсол для смазки форм при производстве ЖБИ;

☑ горючую смесь (котельное топливо).

Тел./факс: (05612) 2-81-12;
тел. (05612) 7-57-32, 7-58-32.

Доповнення до балансу акціонерного банку «Брокбізнес-банк»
(інформація про п'ятий випуск акцій опублікована у № 229 від 5.12.95 р.)

	01.11.95 р. (млн. крб.)
Актив	
1. Каса	73835
2. Кореспондентський рахунок в НБУ	229823
3. Кореспондентські рахунки в інших банках	398184
4. Валютні кошти	6014918
5. Кошти, вкладені у цінні папери	474483
6. Кредити, надані банком	3610097
7. Кредити, надані іншим банкам	900144
8. Кредитні ресурси своєї системи	748649
9. Кошти, вкладені у спільну діяльність	4428
10. Дебітори банку	80090
11. Основні кошти	201671
12. Інші активи	8825422
13. Відокремлені кошти за рахунок прибутку	77830
Всього актив	**21639574**
Пасив	
1. Статутний фонд	100000
2. Резервний фонд	801
3. Інші фонди	576557
4. Валютні кошти	8323599
5. Розрахункові та інші рахунки клієнтів	909370
6. Депозитні рахунки клієнтів	758221
7. Внески громадян	90085
8. Кредити, отримані в інших банках	1385450
9. Кредитні ресурси своєї системи	748649
10. Інші кредитори	66184
11. Інші пасиви	8602828
12. Прибуток	77830
Всього пасив	**21639574**

Шубы из Кастории
(Греция)
можно купить в Софии
(Болгария)
по ценам производителя.

БОГАТЫЙ ВЫБОР МОДЕЛЕЙ ИЗ НОРКИ И ЛИСИЦЫ.

Болгария, София, ул. Сердика, 18;
тел./факс (+3592) 81-44-25.
Наш представитель в Украине «ИНТЕРКОНТАКТ» 320030, г. Днепропетровск, пр. К. Маркса,57, комн.308;
тел.(0562) 45-88-16, факс. (0562) 45-88-75.

Организация реализует автомобили:
ГАЗ-САЗ-4509
ГАЗ-3309
бортовой, турбо, дизель.
Форма оплаты любая.
Тел. (06264) 3-70-38; 3-03-82; 5-67-14.
Факс 5-94-71.

Реализуем:

■ Тракторы «ЮМЗ»
■ экскаваторы на базе «ЮМЗ»
■ погрузчики на базе «ЮМЗ»

Приобретем:

■ комбайны «Дон», «Нива»

Тел.:(05618) 31300, 31399.
Факс: (05618) 31399.

Арбітражним судом Донецької області (340105, Донецьк, б. Пушкіна, 34) порушено справу № 154/2-10 про визнання банкрутом приватної фірми «Антик».
Адреса боржника: Донецьк, пр. Ілліча, 64; розрахунковий рахунок № 468138 в ДФ АБ «Углепрогрессбанк» МФО 334862. Письмові заяви кредиторів з майновими вимогами, а також документи, що їх підтверджують, надсилати до арбітражного суду протягом місяця з дня надрукування оголошення в газеті.

Информация о выпуске инвестиционных сертификатов серии В

Донецкого, Мелитопольского, Львовского, Житомирского, Луганского, Севастопольского и Черкасского закрытых взаимных фондов акционерного общества открытого типа инвестиционной компании

«АТОН НАЦИОНАЛЬ ИНВЕСТ»

1. Основные сведения об инвестиционной компании

1.1. Полное наименование: акционерное общество открытого типа инвестиционная компания «АТОН НАЦИОНАЛЬ ИНВЕСТ» (далее — Компания).

1.2. Организационно-правовая форма Компании —открытое акционерное общество.

1.3. Местонахождение общества:
340037, Украина, г. Донецк-37, ул. Кирова, дом 145.

1.4. Зарегистрированный в результате эмиссий акций А, В и С уставный фонд общества составляет 34 387 000 000 крб. (Регистрационный номер 232/1/95 от 20.06.1995 г.).

2. Инвестиционная Декларация Донецкого, Мелитопольского, Львовского, Житомирского, Луганского, Севастопольского и Черкасского закрытых взаимных фондов (далее — Взаимные Фонды).

2.1. Решения о создании Взаимных Фондов приняты на общих собраниях акционеров Компании (протокол № 3 от 05.02.1994 г., № 7 от 01.08.1994 г., № 9 от 01.04.1995 г.).

2.2. Местонахождение Взаимных Фондов:
Донецкий: г. Донецк, ул. Университетская, 36-А.
Мелитопольский: Запорожская обл., г. Мелитополь, ул. Свердлова, 3.
Львовский: г. Львов, ул. Стрыйская, 12.
Житомирский: г. Житомир, ул. Скорульского, 3.
Луганский: г. Луганск, ул. Советская, 54/247.
Черкасский: г. Черкассы, ул. Октябрьская, 130.
Севастопольский: г. Севастополь, ул. Гоголя, 2.

2.3. Взаимные Фонды являются закрытыми и не несут обязательств по выкупу своих инвестиционных сертификатов. Взаимные Фонды созданы сроком на 5 лет и могут быть реорганизованы по окончании срока деятельности во Взаимные Фонды открытого типа .

2.4. Активы, переданные на баланс Взаимных Фондов составляют: Донецкого — 1350,3 млн. крб., Мелитопольского — 1474,55 млн. крб., Львовского —520,8 млн. крб., Житомирского — 211,3 млн. крб., Луганского — 205 млн. крб., Черкасского — 223,04 млн. крб. и Севастопольского — 125,0 млн. крб. Все суммы приведены на 1 октября 1995 г.

2.5. Деятельность Взаимных Фондов при совместном инвестировании.
Цель деятельности:
обеспечение прибыльности вкладов;
обеспечение прироста вложенных средств.
Предмет деятельности: совместное инвестирование.
Направление деятельности: инвестирование в ценные бумаги (в дальнейшем — ЦБ) и приобретение недвижимого имущества, долей и паев, принадлежащих государству и имущество государственных обществ в процессе приватизации преимущественно в угольной, огнеупорной, металлургической, коксохимической, химической, стекольной промышленности и сельском хозяйстве, активно используя возможность вложения привлеченных приватизационных сертификатов по месту регистрации конкретного Взаимного Фонда.
Ограничения в инвестиционной деятельности.
При осуществлении совместного инвестирования Взаимные Фонды не имеют права:
выпускать облигации и векселя;
приобретать более 5% ЦБ одного эмитента и инвестировать свыше 10% своих ЦБ у одного эмитента, кроме инвестирования в облигации внутренних государственных займов, казначейские обязательства и другие ЦБ, получение доходов по которым гарантировано правительством Украины;
покупать инвестиционные сертификаты другого фонда или инвестиционной компании;
заниматься представительской деятельностью с приватизационными бумагами;
брать банковский кредит, кроме случаев использования этого кредита для выкупа своих инвестиционных сертификатов;
осуществлять инвестиции в ЦБ, эмитентом которых является афилированное лицо Взаимного Фонда;
выдавать имущественные гарантии, обеспеченные имуществом Взаимного Фонда для третьих лиц, заключать договора о залоге;
приобретать ЦБ полных и командитных обществ.
Фонды не имеют права:
создавать специальные и резервные фонды;
гарантировать инвесторам в письменном виде или путем рекламы получение фиксированного размера прибыли или увеличение курсовой стоимости инвестиционных сертификатов.

2.6. Сведения о предстоящем выпуске инвестиционных сертификатов.
Количество инвестиционных сертификатов (в дальнейшем — И. С.), размещаемых Донецким Фондом — 1700000 штук на сумму 170 млрд. крб., Мелитопольским — 500000 штук на сумму 50 млрд. крб., Львовским — 140000 штук на сумму 14 млрд. крб., Житомирским — 30000 штук на сумму 3 млрд. крб., Луганским — 330000 штук на сумму 33 млрд. крб., Черкасским — 60000 штук на сумму 6 млрд. крб., Севастопольским — 140000 штук на сумму 14 млрд. крб.
Вид И. С. : инвестиционные сертификаты серии В.
Номинальная стоимость одного сертификата 100 тыс. крб.
Ограничений по количеству владения И. С. серии В нет.
Сертификаты серии В могут приобретаться за денежные средства (наличные и безналичные) и приватизационные бумаги граждан Украины.
Учет и движение И. С. серии В осуществляется по безналичной технологии путем записи на счетах Депо, по месту расположения Взаимного Фонда.
Учредителям Фонда и участникам выдается сертификат на суммарную стоимость И. С.
Учредители и участники получают долю прибыли Взаимного Фонда, подлежащую к распределению между учредителем и участниками, пропорционально количеству выкупленных ими И. С.
И. С. должны выкупаться Взаимным Фондом через 5 лет с момента его образования, но не ранее срока использования приватизационных бумаг.

2.7. Формирование расходов фондов осуществляется с включением следующих расходов:
оплата за публикацию в установленные сроки финансового отчета Фонда;
оплата услуг депозитария согласно депозитарному договору.
Комиссионные вознаграждения за реализацию ЦБ Взаимного Фонда;
выплата вознаграждения аудитору;
государственная пошлина по операциям с И. С.;
расходы, связанные с обслуживанием участников и учредителя Взаимного Фонда.

2.8. Выплата дивидендов производится раз в год (возможна выплата авансированно ежеквартально) безналично на лицевой счет в сберкассе или на р/с предприятия-участника, или налично по адресу Фонда, где были приобретены И. С.

3. Перечень и результаты эмиссий ценных бумаг (акций и инвестиционных сертификатов), проведенных компанией

3.1. Акции:
Было проведено 3 эмиссии акций (А; В; С).
В результате 1-й эмиссии было выпущено 10 000 простых именных акций серии А на общую сумму 1 000 000 000 карбованцев. Подписка закрыта.
В результате 2-й эмиссии было выпущено 29 527 простых именных акций серии В на общую сумму 2 952 700 000 карбованцев. Подписка закрыта.
В результате 3-й эмиссии было выпущено 304343 простых именных акций серии С на общую сумму 30 434 300 000 карбованцев. Подписка закрыта.
Итого общий размер зарегистрированного уставного фонда в результате трех эмиссий составляет 34 387 000 000 крб.

3.2. Инвестиционные сертификаты:
Компанией была проведена одна эмиссия инвестиционных сертификатов серии А.
В результате эмиссии было выпущено 592 905 И. С. на общую сумму 59 290 500 000 карбованцев.
Привлеченные в результате эмиссии А Приватизационные сертификаты населения размещены в ряд предприятий Украины: Макеевский стекольный завод, Овручский ГОК «Кварцит», Кондратьевский и Красногоровский огнеупорный заводы, Дружковское и Кировоградское рудоуправления, Авдеевский КХЗ, Великоанадольский огнеупорный комбинат, Каменец-Подольская табачная фабрика, АО «Азот» и другие.

4. Сведения об учредителях Компании:

юридические лица:
коллективное предприятие — фирма «АТОН»
физические лица

5. Органы управления и должностные лица Компании

Общее собрание акционеров — высший орган;
совет директоров (наблюдательный совет) —контролирующий орган;
— президент — исполнительный орган.
Председатель совета директоров — г-н Фролов Н. Ф.
Образование высшее. Окончил в 1977 году Донецкий политехнический институт. Квалификация — инженер-экономист.
Президент компании — г-н Рухлядин В. И.
Образование высшее. Окончил в 1976 году Донецкий институт советской торговли. Квалификация —экономист. Кандидат экономических наук. Член Академии экономических наук Украины. Академик.
Главный бухгалтер Компании — г-жа Александрова Г. Н.
Образование высшее. Окончила в 1977 году Донецкий государственный университет. Квалификация —экономист.

6. Сведения об инвестиционном управляющем

Инвестиционным управляющим Донецкого, Мелитопольского, Львовского, Житомирского, Луганского, Севастопольского и Черкасского Взаимных Фондов является Компания.
Полное наименование : акционерное общество открытого типа ИНВЕСТИЦИОННАЯ КОМПАНИЯ «АТОН НАЦИОНАЛЬ ИНВЕСТ».
Местонахождение общества: 340037, Украина, г. Донецк-37, ул. Кирова, 145. Адрес для переписки: 340050, г. Донецк-50, ул. Университетская, 36-А.
Номер и дата государственной регистрации: зарегистрирован Кировским РИК г. Донецка — № 41 от 09.02.1994 г.
Банковские реквизиты: р/с 2467153 в КБ «ЮВЭСБАНК» г. Донецк МФО 334992.
Номер и дата разрешения на осуществление деятельности по выпуску и обращению ценных бумаг: № 397 от 02.09.1994 г.
С другими инвестиционными фондами соглашения на управление Компания не заключала.
Афилированным лицом Взаимных Фондов является Компания. Других афилированных лиц Взаимные Фонды не имеют.

7. Сведения о депозитарии общества

Между Компанией и Акционерным банком «ИНКО» заключен генеральный договор о депозитарном обслуживании Взаимных Фондов, филиалов Компании от 19.08.1994 г.
Полное наименование: акционерный банк «ИНКО».
Местонахождение: 252023, г. Киев, ул. Мечникова, 10/2.
Номер и дата государственной регистрации: зарегистрирован НБУ 8 октября 1991 года, регистрационный № 20.
Банковские реквизиты: к/с 800161341 в АБ «ИНКО», МФО 322841.
Юридический адрес: 252030, г. Киев, ул. Владимирская, 54. Центр «ТОМ». Юридический адрес: 252119, г. Киев, ул. Дегтярная, 38/44.

8. Участники Взаимных Фондов имеют право:

получать дивиденды в порядке, предусмотренном Инвестиционной Декларацией,
созвать общее собрание участников Фонда, если об этом потребовали участники, которые являются владельцами 10% сертификатов Взаимного Фонда.

9. Сведения об аудиторе общества

Аудитором общества является аудиторская фирма «Приват-аудит», зарегистрированная по адресу: Украина, 334050, г. Донецк, ул. Университетская, 36-А.
Полномочия на право проведения аудиторской деятельности фирмы «Приват-аудит» подтверждены лицензией серии АБ № 000239, выданной Аудиторской палатой Украины сроком до 5 июля 1998 г.

10. Факторы риска, которые должны приниматься во внимание участниками фондов при принятии решения о приобретении сертификатов:

непоследовательная экономическая политика органов власти и управления, в области приватизации и законодательства об инвестиционных институтах;
уровень инфляции, который становится причиной недостаточно эффективной инвестиционной деятельности;
недостаточная развитость рынка ценных бумаг;
учредитель имеет не погашенную задолженность за завезенные от американских фирм продукты питания на сумму 50 миллионов долларов США под аккредитив Госэксимбанка Украины.
Информация о выпуске инвестиционных сертификатов принята на общем собрании акционеров (протокол № 9 от 1 апреля 1995 г.).

Сто літ без старості

***Житомирська** обласна лікарня «народилася» трохи необачно. Явись на світ років на десять раніш — відгуляли б ювілей помпезно і красиво, а то, дивись, і орден би дали, з нагоди. Нині не те, й 100-ліття не є ювілей. Втім, днів народження не вибирають — ні люди, ні лікарі.*

Як воно починалося? Сто років тому в Житомирі на вулиці Дівочій відкрили стаціонар на 15 ліжок та амбулаторію. Кошти виділило Російське Товариство Червоного Хреста, яке й узяло лікувальний заклад під свою опіку.

Якщо запитаєте про тутешніх медичних світил, вам передусім назвуть Олександра Гербачевського, чиє ім'я нині носить лікарня. Він знаменитий бодай тим, що майже 50 років був тут головним лікарем і до 89-ти ходив на роботу.

Що маємо нині? Про це розмова з теперішнім головним лікарем **Михайлом БОРЩІВСЬКИМ.**

— Михайле Івановичу, що у вашій лікарні є такого, чого, приміром, немає у лікарнях Рівного, Львова чи Києва?

— Одна з реформ, які ми нині проводимо в лікарні, — це створення спеціалізованих центрів. Так працює медицина у розвинених країнах. З легкої руки начальника обласного управління охорони здоров'я Зіновія Парамонова, який побував у Німеччині, Японії, США, на Кубі, подивився, як у них це поставлено, ми спробували прищепити їхній досвід на житомирський грунт. Що мається на увазі? Ми визначили кілька пріоритетних напрямів — невідкладна допомога (сюди входять усі хірургічні служби), пологова служба, дитинство, інфекційні захворювання, туберкульоз, і, виходячи з цього, створено центри, які за медичним оснащенням не поступалися б перед західними. Загальну кількість ліжок доводиться скорочувати. Нехай це вас не дивує: якщо в людини нежить, вона може подихати над картоплею, а не лягати в лікарню, але коли привезуть хворого з інфарктом, а в нас не буде необхідних препаратів, цю людину ми втратимо.

Наш опіковий центр, створений за кубинським аналогом, сьогодні один з найкращих в Україні. У нас рятують людей, коли опіки сягають навіть 70 відсотків.

Цього року ми відкрили хірургічний центр з відділенням реанімації та інтенсивної терапії для післяопераційних хворих. Так ось, після резекції шлунка чи операції на легенях, хворі вже наступного дня встають на ноги і ходять. Люди швидше одужують, менше смертності, ускладнень і т.ін. І ще один момент: таким активним веденням хворих ми несемо менші затрати. Приміром, якщо після операції почалася пневмонія чи якесь ускладнення, потрібні антибіотики, уколи — а порахуйте, скільки нині коштують ліки, шприци, вата, додайте зарплату медсестри, кошти на електроенергію, опалення — виходить кругленька сума...

— До речі, про кошти. Сьогодні, мабуть, це найпекучіша проблема в усіх сферах, не кажучи про бюджетну медицину. Перебиваєтесь?

— Не бюджетом єдиним. Розрахувувати тільки на бюджетні надходження — це економити на всьому. А на людському здоров'ї не зекономиш. Тут багато важить взаєморозуміння з місцевою владою. А нам тут гріх нарікати. Антон Станіславович Малиновський, голова облдержадміністрації, в курсі всіх наших проблем, приїздить сюди чи не щомісяця. Це завдяки йому майже всі лікарні в області не мають проблем з продуктами — наше забезпечення частково взяли на себе колгоспи. Зекономили якісь кошти — але ж і ліки дорожчають. А в нас нема цієї практики: хочеш оперуватися — не забудь взяти з дому бинт, марлю, шприци. У нас така установка: як в обласній лікарні, так і в лікарнях області усі пологові будинки, дитячі відділення, реанімація мають бути забезпечені ліками на 100 відсотків. Звісно, кошти потрібні — ми он поліклініку будуємо. Залучаємо до фінансування шефів, спонсорів. До речі, наші центри взяли тут ініціативу на себе, виходячи з власних потреб. І нам ідуть назустріч — хто 200 мільйонів перекаже, хто — 500, хто — 10. Налагоджуємо ділові стосунки зі страховими компаніями. Укладаємо угоди: приміром, їхній пацієнт потрапляє до нас у лікарню — вони, згідно з відповідними розцінками, повністю оплачують його лікування. Ми в них у довірі — практикується вже навіть передоплата.

— Михайле Івановичу, що вас найбільше непокоїть як лікаря, як головного лікаря?

— Мабуть, те, що й усіх наших лікарів, — Чорнобиль. У нас вісім районів — а це 80 тисяч дітей — вражено радіацією. Можливості наші далеко не безмежні, а перспективи — ми вивчаємо вплив радіації на стан здоров'я — доволі сумні.

— Передювілейну розмову не хотілося б закінчувати на сумній ноті...

— Один наш лікар сказав: як зустрінемо 100-річчя, так і наступні сто років житимемо.

— Тож нехай так і буде.

Розмову вів Євген СТАХОВИЧ.

Фейлетон

А чи не піти нам до шопу?

Хороші ми, українці, люди. Головне — ми веселі. З нами, українцями, не засумуєш. Кажуть, що у росіянина душа загадковіша, а в українця — щира. Неправильно кажуть! В українця душа у сто разів загадковіша. От візьме українець, як, приміром, отой директор школи з Донбасу, і гукне у простір: «Да я к Москве на коленях поползу!..»

І спробуй збагнути, що його туди так тягне. Та ще й у такий спосіб — навіть не пішки, а рачки, і не шкода штанів!

Ось так ми звеселяємо один одного. Або й ще й інак.

Каже недавно дружина: «Оце одержала три «лимони», то підемо до шопу...»

Вийшов у місто. Дива! Раніше були магазини, а тепер одні шопи. Великі, середні, малі й зовсім маленькі. Чимало з них пофарбовані у синьо-жовтий (патріотично!) колір. Весело так на душі!..

А ось на одному невеличкому торговому закладі написано наче й по-нашому, і водночас наче й по-їхньому — «Хот Дог».

— То що — «Гарячий пес»?

— Нет, — пояснює господарка ларка, — єто означает «Горячіє сосіскі».

— А що — у вас означає слово — «сепа»?

— Єто не «сепа», єто цена.

— І назви усіх продуктів у вас теж чомусь іноземною, російською...

— Потому что ми обслуживаем преімущественно русскоязичних...

Хотів розсміятися, а потім передумав: піду, ліпше, до кума. По дорозі взяв у шопі пляшку, трішки ковбаси. Кум одразу подивився на етикетку. І одразу розреготався:

— Ти поглянь, що тут понаписувано!

Поглянув. На чорному тлі етикетки — куполи храму, Державний герб України, вісім невідомих медалей і — «Українське крепкое игристое». Одне слово, «стрижом, бреїм первий зорт».

Кум тримався за живіт, а я читав: «Виготовлено по старому українському рецепті». Малося, мабуть, на увазі «Виготовлене за старим українським рецептом». Але це ще не все: «Склад: вино виноградне взміцнене». Он як, «взміцнене»! І ще сказано: «Продуцент: італьяна на Україні. Черкаси, Смілянська, 168».

Кум витер сльози, сказав:

— Давай вип'ємо за черкасців — веселі вони хлопці, їй-право! От тільки поспішили трохи. «Продуценту» треба було спочатку етикетку виготовити, а вже потім братися за келихи. А вони, сердешні, зробили, мабуть, навпаки...

... А ви кажете, що життя у нас невеселе!

Оповідь веселого мешканця Рівного на папір поклали
Микола КРИСТОПЧУК, Сергій МЕЛЬНИК.

Микола СЛАВИНСЬКИЙ,
член Спілки письменників України

«Українська книга»: бути чи не бути...

В Києві стає дедалі менше книгарень. Так, останній час цілком або значною мірою перепрофільовані «Поезія», «Букініст», «Пропагандист», «Сузір'я», «Воєнна книга», ба навіть гордість Спілки письменників України — «Сяйво»...

Я обійшов чимало книгарень. У багатьох їхніх працівників уже опустилися руки. А от колектив книгарні «Книжковий світ» вирішив діяти по-новому й розробив разом із експертами Спілки незалежних книгорозповсюджувачів унікальний проект «Українська книга». Осердя проекту — програма створення на базі магазину Експоцентру, що працюватиме як постійна виставка-продаж національної літератури. Проект дає змогу перетворити «Книжковий світ» на книгарню світового рівня.

Здавалося б, слід підтримати ініціаторів, надати їм посильну допомогу. Та ба! Все чиниться навпаки.

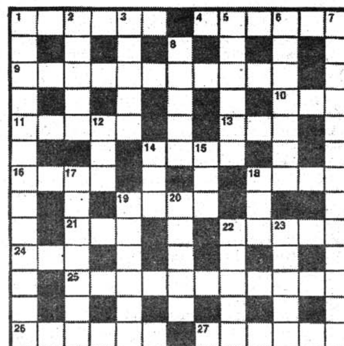
1993 року половина книгарні була передана фірмі «Комп'ютерленд», а пізніше приміщення букіністичного відділу пристосовано під автомагазин фірми «Дагма». І ось зовсім недавно без жодних роз'яснень віддано дві з п'яти останніх секцій комерційній фірмі «Ідіс». Так поряд із скромними книжковими прилавками засяяли полиці з розкішним посудом.

Нині готується останній удар: провести приватизаційний конкурс. Ясна річ, його виграють фінансові магнати, а не працівники «Книжкового світу».

Єдина можливість зберегти книгарню — це змінити спосіб приватизації з конкурсу на викуп «Книжкового світу» трудовим колективом. Саме він, ставши справжнім господарем, здобувши економічну та юридичну самостійність, зможе реалізувати комплексний, вельми перспективний проект «Українська книга».

Хотілося б, щоб задуми колективу книгарні підтримали всі, кому дороге рідне слово. Передусім, звичайно, депутати Київради.

Кросворд

По горизонталі: 1. Командир дирижабля «Норвегія» в експедиції Амундсена, керівник експедиції на Північний полюс на дирижаблі «Італія». 7. Видатний український тренер. 9. Український письменник і друкар-видавець, надрукував «Зерцало богословій». 10. Антилопа. 11. Посудина для пиття у вигляді рога. 13. Вид спортивної боротьби. 14. Герой повісті Марка Вовчка. 16. Видатний одесит — лікар і літератор, автор книг «Призначення України», «Ліки під ногами» та ін. 18. Електронна лампа. 19. Плодове дерево. 21. Персонаж «Лісової пісні» Лесі Українки. 22. Батько трьох синів. 24. Дочка Зевса, богиня помсти. 25. Знаменитий провидець. 26. Шабля з увігнутим лезом. 27. Спеціаліст з певного виду спорту.

По вертикалі: 1. Надання державою свого громадянства особам, що мають громадянство інших країн. 2. Один із семи славетних філософів Греції. 3. Римський поет, автор поеми «Фарсалія». 5. Рідкісний у своєму роді предмет. 6. Грузинський народний музичний інструмент. 7. Вавилонський цар, котрий зруйнував Єрусалим. 8. Персонаж відомого роману Панаса Мирного. 12. Урочистий поетичний твір. 14. Біблейський персонаж. 15. Притока Сіверського Дінця. 17. Округ у Новій Січі. 18. Київський князь. 19. Іранська релігійна пам'ятка. 20. Напівводяна тварина. 22. Династія англійських королів. 23. Халіф, сподвижник і зять Магомета.

Відповіді до кросворда, надрукованого 2 грудня

По горизонталі: 1. Святослав. 6. Головоломка. 7. Боксер. 9. Куявія. 12. Сянок. 14. Очіпок. 15. Райніс. 16. Оксана. 18. Стугна. 19. Ярина. 20. Олонхо. 22. Герань. 24. Гермафродит. 25. Австралія.

По вертикалі: 2. Велес. 3. Товарняк. 4. Селектор. 5. Армія. 7. Білоножко. 8. Каліостро. 10. Вернигора. 11. Ярославль. 12. Сотня. 13. Каюта. 17. Аргонавт. 18. Снігурка. 21. Норов. 23. Редді.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України. Видавець — Президія Верховної Ради України. 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Перший заст. головного редактора А. ГОРЛОВ.
Редколегія: С. ПРАВДЕНКО (головний редактор), О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

♦ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
♦ Рукописів не повертаємо.
♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КП № 1 від 18.09.1990 р.

♦ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 367820.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Зам. 0311233.